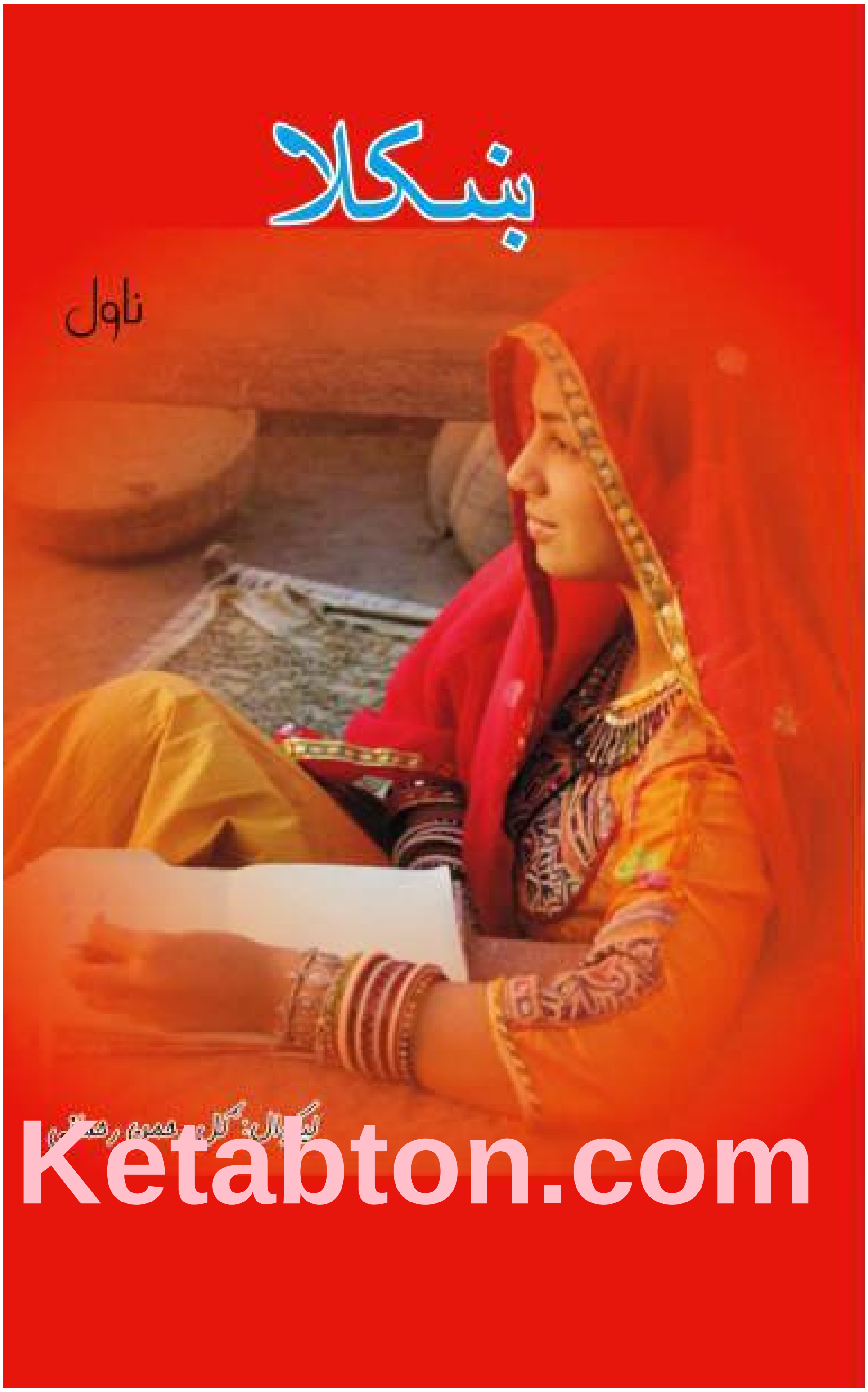
ښکلا
ناول
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم: ښکلا
لیکوال : ګل رحمن رحماني
خپرونکی: ګودرخپرندویه ټولنه
کمپوزګر: بختیارتلاش
ډېزاین: صادق الله صادق
چاپ شمېر: ۲۰۰۰
دخپرېدوکال: ۱۳۸۹هجري لمریز
انترنیت خپرونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې ګرانې مورته چې زمونږ دکورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدایه ورته له مانه اوږ دعمرغواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلمند دارېژېدلې ښکلا

هلمند يووخت دپښتنوالي په ټولوځانګړتياوو ډک نوم وو اودنوم په اخيستوبه يې دهرچاپه زړه کې يوډول رعب اوعظمت په څپوشو هلمندښکلی وو، ښايسته وو ، دغيرتونواوننګونوکوروو، اودپښتنودسرشمله وه دهلمندپراخې ځمکې دګران هېواددطبيعي ښکلايومستندانځوروو خواوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول دغه ليکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سيمه کې دمشترک په نام عمليات په جوش سره روان دي بهرنيواوافغان ځواکونودمارجې دسمسورې سيمې دنيولولپاره دومره لوی فوځي عشرکړی چې ته به وايې دکوم هېواددنيولوهوډيې کړی لاهم دښکلاغوندې دګڼوهلمندی پېغلوکډې له دغه سيمې روانې دي خوپه کومه خوا؟ دچاکره ؟چېرته اودچالپاره ؟داهغې پوښتنې دي چې لايې هم زماسره ځوا ب نه شته اوپه دې ناول کې هم راسره راته پيدانه شوې په دغه سيمه چې اوس هم کوم ناورين روان د ی نونړيوال څه چې په کابل کې زمونږ مشران هم نه دي ورباندې ډېرکم خلک به اوس په دې پوهېږي چې دادپښتنواوپښتون ولس په ضددچاپرېکړه وه اوڅومره پښتانه په کې په نورونومونوځپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه دهمدې لپاره مې دغه ناول ليکلی ديوريښتينی داستان دی اوديوې هلمندی نجلۍ ښکلاداستان بيانوي چې څنګه يې ژوندتلاترغه شواودچاايشاربېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه ددغه داستان عجيبه پېښې دکابل له قمبرڅلورلارې څخه پېل کېږي چې اوس هم په کې ګڼ هلمندي مهاجرمېشت دي اوهرچاته دسوال لاس اوږدوي وروسته يوه برخه دښکلاپه ليکنوکې راغلې ، په ښارکې ديوه کليوال ځوان هغه حالت انځورشوی چې کله هم له ښارسره جوړنه راځي نورې پېښې په لښکرګاه اوپېښورکې بيان شوې دي اوپه کابل کې پای ته رسېږي ښه خبره په کې داده چې ښکلاته يوبل سلطان اوسلطان ته يوه ښکلاپيداکېږي په دې هيله چې دغه داستان په مينه ولولی.اوبيايادونه وکړم چې دازمادويم ناول دی خوترلومړي ليکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملګري فرهنګي اوفرهنګپال اودګودرخپرندويې ټولنې دمشرعزت الله ځواب ددغه کتاب دسمبالونکې اوخواږه دوست قاري صيب قدرت الله تائب نه په ځانګړې ډول مننه چې دغه ناول خپروي اوستاسې ترګوتويې دررسوي دګران ملګري اوژورنالست عزيزاتل نه مننه چې زماپه اړه يې يوڅه وليکل اودغه ناول په چاروکې يې مرسته وکړه ، دصفاراډيودپياوړې تخنيکر اوهڅاندزلمي بخيتارتلاش دې هم کودرودان وي چې دغه خورې ورې پاڼې يې په کم وخت کې کمپوزکړې دټولوښه غواړم خدای يې په ټولوچاروکې کامياب لري

ستاسې ټولودمينې پوروړی

ګل رحمن رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۸\۱۲\۵کب
دصفاراډیودخپرونومدیریت
جلال ابادښار

یوڅه ددې داستان دلیکوال په اړه

دخیال اوتصور دماڼیو انځورګرشاعر ښاغلی ((ګل رحمان رحماني)) له نن څخه څلورویشت پسرلي وړاندې د وردګوولایت په چک ولسوالۍ کې داروانښادمولوي ((عبدالرازاق)) په دینداره او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترګې غړولې دي. دی لومړنۍ زده کړې یې دچک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت((عمرفاروق په لیسه کې سرته رسولي او په همدې لیسې څخه په ښه درجه فارغ شوی.
اوس مهال ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) دننګرهار پوهنتون کې دپښتوادب دوروستي کال زده کړیال دی.دی لا داتم ټولګي زده کونکی وو چې دشعراو ادب ښاپیرۍ په خپله رنګینه غیږ کې راونغاړلو او دښکلاخالق ورباندې د دغه ستر نعمت لورېنه وکړه.ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) ددې تر څنګ چې ځوان، پیاوړی ،هڅانداونازک خیاله شاعر اولیکوال دی یو زیرک اوخوش میذاجه ژورنالیست هم دی او په دغه ډګر ګې یې کارونه دستایلووړدي.ښاغلي د چاپي رسنیو تر څنګ یوشمېر غږیزو رسنیو سره هم کار کړی چې اوس مهال د((صفا)) راډیو دخپرونو دمدیرپه توګه خپله دنده په مخ وړي.
دښکلا ناول دلیکوال څلورم چاپي اثر دی او دبندیوان ((ناول))،پرې شوي تاکونه ((لنډۍ کیسې)) اوتلپاتې درد ((هنري نثرونه)) یې دچاپ لارې څارې.
ښکلا ناول افغاني ټولنې ته داوسمهالوورپېښو کړاونو هېنداره ده او دغه انځور پکې لیکوال ډېر په مهارت انځور کړی.نو په دې هیله چې دغه په زړه پورې داستان ترپایه ولولئ او یو څه ادبي تنده موپرې خړوب شي.
په پای کې ددغې ټولګې دچاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر لیکوال او ژورنالېست ښاغلي ګل رحمان ((رحماني)) ته په علم او ادب کې دلاښو پنځونو اوپرمختګونو هیله کوم .خدای (ج)دې وګړي چې دغه ناول دلوستونکو دخوښې وړوګرځي دپښتوادب په زولۍ کې دیوه غوره زیاتونه شي.په قلم اوعلم یې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې دلا بریاوو او دلازیاتو خدمتونو حوصله غواړم
په درښښت
عزیز((اتل))
جلال کوټ-صفاراډیو دفتر
۱۳\حوت\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ابراهیم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به یې پای ته رسولې وې، او اوس به یې د ژوند یوه زیاته برخه په راز او نیاز او یا هم د ځوانۍ په رنګینو ګناهونو د اوښکو تویولو لپاره ځانګړې وه د دغه بوډاګانو په زړونو کې د پښېمانیو او سلګیو را الوتی طوفان یوازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د ګناهونو ډکه ځواني ترې تللي وه او اوس لکه دمنې پاڼه هرې سیلۍ ورسره اخیستل ، ځینې بیا داسې کسان وو چې د ابراهیم بن ادهم د سخاوت او قربانیو کیسې به یې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صیب به د دغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به یې ووینې خو دا ټول د بوډاګانو اندونه دي، اروا پوهنه وایي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې یې خفګان، خوښي او باور په وړو خبرو وي خو ددوی ترمینځ ګډ ټکی بیا هم سپېڅلتیا ده نوی ماشوم چې کله د خپلې مور په غېږ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ ته سترګې وغړوي د هغه تنکۍ ګلغوټۍ په څېر وي چې یو سهار واشي په بڼ کې خپلې وړمې او رنګونه خواره کړي او کوم نسیم یا سیلۍ یې لاهم له پاڼو سره لوبې نه وي کړې، بوډاګان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بیا د هغوی په سپېڅلتیا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې دیو بوډا سره تر ټولو وروستۍ سرمایه د هغه اوښکې وي چې هر چاته یې په مینه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهیم بن ادهم د جومات په غولي بیا نه یوازې دغه ډالۍ سهار او ماښام په تیاروکې وړاندې شوې بلکې ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تیارو کې د سوڼ سوڼ اوازونه اوچت کړیدي ، د څښتن په وړاندې یې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

داجومات دومره عصري او ښکلی نه وو خو ښکلا یې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې دیوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره یې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ریا ګوته ونیول شي د جومات دغولي په یوه برخه کې لاهم پوزي هوار وو د برق په ځای په کې تېلي څیراغونه او شمعې لګېدلې او دېوالونه یې د خټو وود چت لرګیو او د اوداسه ځایونه یې له واره سرې پوهول چې دا جومات د ښارله نوروکورونواوودانیونه څومره مشر دی همدغه ځانګړیتاوو جومات ته دا ویاړ ورپه برخه کړی وو ،چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنیاوي خیالونه ووتل او په زړه کې به یې یو ډول تسکین او ارام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لګیایم په ذهن کې به ضرور ورته دد غه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېر ویاړ سره د ښار په دغه څنډه کې د یوې شنې غونډې په لمن کې لګیا دي او جومات جوړوي دیوې دنګې منارې لپاره خټې پخوي او له ډېر زحمت وروسته یو داسې ښکلې او رنګه مناره ورجوړوي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بیا یې دیو داسې چا نوم پرې ږدي چې بشریت یې لاهم د احسانونو پوروړی دی.

د جومات په غولي دهوارو شوو پوزو په مخ د مخکینیو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزي د هغو د تندي او ګونډو خاپونه لا هم د یوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د یو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لګولو ویاړ ور په برخه شي شاید د هغوی د سلګو او دعاګانو ازانګې هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو یې به لا هم هغه پردې نه وي لرې شوي چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نیسي د جومات ملا امام ملاشمس الدین هم یو نېک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هرچافکرکاوه چې خدای(ج) د دغه جومات د امامت لپاره پیدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهیم بن ادهم دومره کیسې یې یادې دي چې په یوه کتاب کې به هم نه وي راغلې یا که وي هم نو څوک یې د ملا شمس الدین غوندې په ځانګړي طرز نه شي ویلی هغه د یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښېي يا د پېغمبرانو د کيسو په بيان کې ددومره انځور ګرۍ او تمثيل نه کار اخلي چې د اوريدونکو خولې ورته له ډېرې حيرانۍ واز پاتې وي او په خيال کې هم د سحنې په يوه برخه کې روان وي.
له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکډه کېدل يوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې وېل چې په کلي کې مو ګوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلی وي ما په بار بار د هغه ددغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه يې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هځولم ما له غرونو، سيندونواو کروندو سره دومره پيوند اخيستی وو چې پوره ځو کاله دخپل پلار ددغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د سترياوو او سرګردانيو ګناه مې په غاړه واخيسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مينه لرم او د هغه جادويي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو ګناه ته مجبور کړی يم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې يې پښو ته را اچولې دي.
دهغوی دا شکونه هم بې ځايه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مين وم هغه يوه داسې نجلۍ وه چې د يوه کليوال ښايست ټولې ځانګړتياوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کيسو د ښکلو ښاپېريو څېره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام يې ځو ځله د عقابې سترګو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره نااشنا وو او يو بل ته ديو نا ويلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونيو تر منځ ان له هغه مهاله د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو او يو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی ددروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوږونه راباندې تاوول او په زوره به يې راته ويل
((وه ځونيمرګ شې تربوردې دی !))
زه د خپل پلار په دې کړو ان له هماغه مهاله حيران وم که زما بازمحمد کاکا يو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښيار انسان وو اويا د کليوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کليوال وليده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به يې ورڅخه کوله چې سلطان خو به د بازمحمد د زامنو سره کار نه لري؟
خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو ددې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د يوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوورسره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د بازمحمد کاکا قهرجنو سترګو به دغه انځور پيکه کولو د اوړي دموسم په ماښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلې غلې د ښکلا دوی انګړ ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به يې چاپې کولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ کور ته لار دهغوی په دروازه راتېرېدله یوه ورځ له ښوونځي په تفریح کې را وتښتېدم ګورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور درولې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وایي سلطان څنګه دی له ښوونځي څه وخت راځي؟

زما په راښکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حیرانه پاتې شوه لکه کومه لویه ګناه یې چې کړي وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووایم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه.

سلطان لالا په زوره یې درولې وم، غوږونه یې لاته تا و کلل.(کړل)

که څه هم زما په زړه کې د خوښیو طوفان را لوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو یې د شک او ګومان په تیارو کې ډوب کړی وم خوخور ته مې یوه وړه څپېړه ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په څېره کې د خوښۍ خورې څپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم څارلی وم او زما حالت به ورته څرګند شوي وي خو د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زموږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه یې په کټوو کې شړومبې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.

مورې موږ ولې له ښکلا ....

د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وار ړومبی کړ.

څنګه......ځنکه؟

هسې ما ویل مور جانې موږ ولې د مشر کاکا سره دښمني لرو؟

په حوصله یې ځواب راکړ.

زویه ته دا راته ووایه چې هغه څومره ځمکه لري؟

ځواب مې ورکړ.

مورې د کلي نیمایي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.

مور مې وخندل

زویه په دې کې د نیمایي نه زیاته زموږ وه خو خدای (ج) دې د بازمحمدي(کلیوالو مې کاکاته بازمحمدی ویل) ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته یې دې ویل چې تا ټول عمر په ښار کې په پنتون او وزیپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکیلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

نو د ځمکې حق نه لرې دموږ په خبرو مې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپړسېده خو د ښکلا مقام لا په هغه ځای وو. تورې غټې سترګې، ګڼې زلفې او پیاوړي اندامونه یې لا هم زما لپاره د ستاینې وړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژوندیوه زیاته برخه مې همداسې دیوې پټې مینې په خونداودردکې تېره کړه له دولسم ټولګي نه له فارغېدو سره سم مې پلار ښارته د ځان سره بوتلم دوه درې ځایه یې په کورسونو وا چولم چې کانکور ته تیاري ونیسم پلار به مې له دفتر نه ووزګار شو نو د خپل دفتر په موټرکې به یې هرې خواته ګرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دي چې ما له ښار سره عادت کړي او دکلي مینه او ښکلی انځور مې له ذهن نه ووځي او په ښار کې له ژوند سره اشنا شم د ښار په ځېنو پارکونو کې مې طبعه ولګېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دریشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.

یوه ورځ چې ماښام کوټې ته راغلو پلارمې وویل چې زه سهار وختي یوځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځې او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر اوکورس ته به دې بیایي زه غواړم د مور او خورګانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ویل یې چې کورسونه دې وو ایه که لاړشې غیرحاضرېږې.

سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو ، یوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غیاب کې چېرته نه ګرځېدم په خالي وختو کې به تلویزون او کمپیوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمو نه او سریالونه کتل،چې ډېر ځله به ښکلو نیمه بربنډونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې نندارې په لیدو به مې زر چینل بدل کړ او ذهن ته به مې یوه غرنۍ ښکلا ودرېده.

دنګه لوړه ونه،غټې تورې سترګې، مړاوي بانه او په کې پرته حیا چې لامې هم د ښار په نجونو او خپلو ټولګیوالو کې ونه لیده.

پلار مې ویل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان دربیمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لګېده ،د اشپز سره مې هم نه لګېده ګوډه ماته پښتو یې ویله چې زه به پرې نه پوهېدم.

یوه ورځ یې راته وویل:

اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخندل پوه شوم چې مطلب یې دا وو ، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی

څلورمه ورځ په کوټه کې تلویزون ته غزېدلی وم، په یوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتیایي وضعت په اړه ریپوټ وړاندې کېده، چې کورونه یې کټ مټ زمونږ د کلي غوندې وو ،یو کلینیک یې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او یو دبل سره یې خبرې کولې خو د کمرې نه یې مخونه پټ کړي وو ،دښکلا یادونه مې بیا په زړه راوورېدل،دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بیا د تربګنۍ او دښمنیو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورم چې ور خلاص شو يوې وړې لس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مايې منګولې ولګولې، په وېره راپاڅېدم ګورم چې نجلۍ زما خور رڼا ده، په حيرانۍ مې په غېږ کې ټينګه کړه، او په مخ مې څو دميني ښپېړې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووايم رڼا وار ړومبی کړ.
سلطان لالا راورسېدو ټول راغلو، ادې ام راغله دروازه مو بنده که، په دې کې مې پلار هم راننوت چې وينځلي لاسونه يې په لاس پاک وچول په خندا يې را غږ کړ:
بچيه ! اخېر مې کابلی کړې وا ه وا....په دريشۍ کې څومره ښه ښکارې.
دوارو دمه جوړه کړه، او بيا درې واړه له کوټې ووتو، په موټر کې کېناستو په کږو وږو کوڅو کې روان شوو له څه مزله وروسته مې پلار ديوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارن وواهه، چې ګورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی ورور مې بلال راښکاره شو، وړاندې ننوتو کتل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې ديوه کوچني دهلېز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مينه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې رابارولو مخکې له مخکې د کور نيولو کيسه بيان کړه، او بيا مې يې د مور په اوږه لاس کېښود، ماته يې وکتل
دی مې ځکه نه خبرولو ماويل چې هسې نه پرېنګ په ژړا شي.
په منډه زموږ د نوي کور په کوټو وګرځېدو درې څلور کوټې وړکی انګړ په کې څاه او د انګورو دوه درې تاکونه وو، وړاندې جمروز هم لګيا وو په کوټو کې پرشونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده، خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځايدې.
مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د تاک په سمولو بوخت کړی وو، چې په دې کې مې پلوشه خور څنګ ته راغله.
سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کره پرېښوده او موږته به يې هم مستې او تروې رالېږي .
دښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ،اوچت مې رنګ لږ بدل شو، لکه پلوشه چې هم راباندې پوهېدلې وي، را وړاندې شوه او په ټيټ غږ يې له خولې ووتل، ډېر يې در پسې ژړل خو..........
ددې سره يې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمينده دانګوروترتاک لاندې پاتې شوم

*****

د يو کال په موده کې زموږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی ورور مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولي وو، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبياتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بريالی شوم، او زده کړې مې پيل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګيوالو نجونو په ليدو سره سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خيال و ذهن کې خوره وه، او ياد به يې يو ډول نشه کړی وم، تر مړاو ښو لاندې غټې اوله حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه، اوپه وړاندې مې د کرکې اوترېګنت تور دېوالونه دښکلا له ياد سره ملګري وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته دتلو خيال هم راسره نه وو ،کله به مې چې پلار ته خبره ور ياده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنګ يم نو غوصه به شو.
بچيه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستوڼي مار دی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې ګرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غوندې موسکا خپره وه، او کله به يې د لاس په ورغوي په پيکه ډول رنګ د ښکلانامه ليکلې وه،ما څو ځلې په هغې لاس اوچت کړدوهلو ګواښ مې ورته وکړخو، هر ځل به يې د پلار د خبرولو ګواښ راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدلم.
يوه ورځ په ټولګي ناست وو چې د فلسفې استاد ټولګي ته راننوت، هغه که څه هم په موړ رسمي ساعت نه درلود، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولګيوالو سره به يې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو، لويه سپينه ږيره، اوږدې څڼې او وچه کلکه څېره يې لرله، چې د فلسفې په برخه کې يې په کوم بهرني هېواد کې زده کړه کړې وه
خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ايښې وو، يوه ورځ د يوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه درحمان بابا کلمه ووته استادورته څه ونه ويل خو خپلې يوې بلې ملګرې دومره سپکه کړه چې بيا يې کله هم دانوم ورته وانه خيست.
ورته يې وويل له خدای مې ځار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروې، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صيب به په بهر کې د تحصيل په مهال څه لوبې کړې وي،د اوږدې سپينې څڼې او ږيره خو يې اوس اوس پرېښې
دفلسفې استاد چې راننوت، زه د رابندر رانات ټاګور د ګيتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د بنګال شنو ځنګلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاګور صيب په کې خپل تل پاتې سرودونه ويلي وو، استاد ټولو ته د ارام کېناستلوا شاره وکړه، او بيا يې په دواړو لاسونو خپلې متې ونيولې، د ټولګي په مخ کې په قدم وهلو لګيا شو، کله به يې د کړکۍ خواته او کله به يې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولګي په کونج کې په خبرو لګيا وې، او قلمونه يې خوځول.
له يوې شېبې چوپتيا وروسته استاد د خپل لاسي بيک نه يو کتاب را وويست، او بيا يې زما خواته وکتل،
سلطانه پاڅه:
کتاب مې بند کړاو په وارخطايۍ پاڅېدم، بې له څه مقدمې يې پوښتنه رانه وکړه.
سلطانه ښکلا پېژنې؟
زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له ګوتو په مېز ولوېده، اوف خدايه ! دا بلا هم راباندې خبر دی......
په ذهني کشمکش کې اخته وم ګوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترګې په ما کې ګنډلې وې، او زما لړزانده څېره يې څارله.
دلينا په نوم يوې ټولګيوالې زما له شاتني قطاره راغږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاده ښه پوهیږې، خو له بده مرغه دبیان لپاره د نوو الفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړې ځواب وایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږي

ټولو وخندل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللی وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم.

تر مړاوو ښو لاندې له حیا ډکې تورې سترګې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربګنۍ اودښمنۍ تور دېوالونه.....

استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانۍ پوه شو، یو قدم وړاندې راغې یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟

دا ځل مې زر ځواب ورکړ:

ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لږ هغه ځانګړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو دخوښې احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږي، دغه ځانګړتیاوې کوم ځانګړې قوانین نه لري،بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې د ې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغوندو واه واه ډېر اعلی.

استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لینا ته یې ګوته ونیوه، ته پاڅه د سلطان په خبرو کې څه زیاتوې یا کموې اوس دې د تبصرې وخت دی

لینا پاڅېده نرۍ سپینې ګوتې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداګانو سره په خبرو شوه استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم ؟

هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.

استاذه ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولګي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د تورو دېوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کړس کړس وخندل استاد به هم د معمول خلاف له خندا نه په ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلې ته تللی وم،

تر مړاوو ښولاندې غتې او له حیا ډکې سترګې ، دغر نۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

خو لینا دا ځل جدي شوه او خبروته یې دوام ورکړ:

استاده ! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سرکېښودل شو ، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږي، ښکلا هغه نابللې مېلمنه ده، چې په هره مېلمستیا او محفل کې یې قدر کېږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې یې د ښکلا د رنګ او بوی سره زرغونه کړه ، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر ړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته،

خو تو پیر زموږ په سترګو کې دی، ځکه نو دښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنګ خوښیږي نو دبل چا به خوښ نه وي، ژیړ یا سپین رنګه ګل به

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښوي، ممکن زه په دې ټولګي کې د ډېرو ښاغلو خوښه یم، خو ځېنو ته به بدرنګه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی،او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده.

په ټولګي کې بیا د خنداګانو اوازونه پورته شوه لینا په کېناستو کې بیا یوه خبره وکړه.

البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معیار نه محروم دي، نو ځکه یې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پیاوړي نه ګڼم.

استاد لاسونه وپړکول.

او لینا ته یې په خندا ورو کتل

شاباس وروستې خبره دې ډېره په زړه پورې ده.

خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بیوټې سبجیکټ (دښکلامضمون) ته خاصه توجو نه ده شوې، خو په امریکایي او اروپایي یونورسټېو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سایکولوجي(اروا پوهنې)په څېر تړلې ده او ډېر محصلین په کې تخصص اخلي،نو ډېر کسان بیا ښکلا ممکن یوازې د انسان د ظاهري بڼې زړه راښکونتیا او ښایست ته وایي، لکه څنګه چې هر کال د نړیوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درسته ده، اما ددې نه هم سترګې نه شو پټولی، چې د هېوادونو پولې او ټولنیز معیارونو ښکلا ته بدلون ورکولی شي، زه چې په امریکا کې اوسېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملګرې، طلایي زلفې، شنې سترګې او بې پردې جامې به یې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بیا هر څه ددې برعکس دي، نو یو انسان ته ښایي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا ګانې په ګډه یو دبل تکمیلوونکې او د ښکلا د یوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او دښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري،دانسان په لاس کې ده چې فصل یې دهغه د زیار او هڅو له سمندره خړوبېږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.

استاد خبرې بس کړې او شا ته یې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل ګورم چې نیلوفر ګوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې یې په حیا ناکه لهجه پیل کړې

استاده پښتانه ولې وایي چې

دا خپل ښایست راته بلاشو

چې چېرته ځمه هلته بل شي سره اورونه

نیلوفر کیناسته او استاد خبرې وغځولې

لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نیمګړتیاوې شته، دلته ټولنیز اداب نه مراعت کیږي، لا د افهام او تفهیم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً دیوه ښکلي یا په بله اصطلا ح د ښکلا د څښتن شکایت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه ګوري چې د هر چاله خوا ځوریږي شپیلي پسې وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لورېږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنګۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بیخي ښکلې پیدا کړې نه وی
استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبروموضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جریان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد څپې په خوربدو وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم ، کله به په وینبه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د یو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړاوو بڼو لاندې به د تورو حیاناکو سترګو په نندارہ بوخت وم خو د تربګنۍ او دښمنۍ تور د بوالونه به مې مخ ته ودربدل
مور او پلار به مې چې ماذیګر د کور په انګړ کې سره کېناستل نو زما په اړه به یې خبرې کولې، پلار به مې مور ته ویل
خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنګ اخلي،هروخت یې د ټوغکي وهلي چرګ په څېر په وینبه سترګې پټې وي
زه نه پوهېږې چې ده هلته څه لیدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه وو ایي ورته حاضر وي، اخر دا نجوني(خورګانې)مې هم په کلي کې رالویې شوې خو ته ګوره چې راغلې بیا یې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.
ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما یوازې کتاب مخې ته کتاب نیولی وو ، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته څک وو.
د پلوشې به چې ماته پام شو ، نو د یو شرارتي موسکا سره به یې یوازې سترګې کش غوندې کړې، او ما ته به یې په مانا داره نظر وکتل.
زه پوهېدم چې پلوشه په هرڅه خبره ده، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسیدو ، خپله ښکلا څه ورته ویلي وي، ځکه د هغوی تر مینځ به دتربګنیو او دښمنۍ سره سره زموږ په ګډه باغچه او د چینې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توګه په هغې دومره ګران وم، چې دا هر څه یې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځېنو هغو بدلونونو ته حیران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوګنې وروسته راته پیدا شوي وو ، تل په یوازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلویانو غوندې عادتونه راکې پیدا شوي وو ، هر څه ته مې له پخوانه په ځیر ځیر کتل، خو په هر څه مې دومره زر باور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنګلونو ته تلل اویاتښتېدل ، او هلته به په ریاضت،راز او نیاز بوخت وو ، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ ښکلا نه وځي

زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسورکلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو بڼو لاندې تورې غټې او له حیا ډکې سترګې د خپل تربور لار څارې، خو ددغه ځار په مقابل کې د تربګنۍ او د ښمنۍ تور دېوالونه ولاړ دي،ما به لیدل چې ښکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او ماښام د بالاخانې بام ته خیژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک څارې.

کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم،نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو ګروېږنو په تنګ شوم، یوه ورځ مازدیګر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترګې ولګېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې،یو چېپټېر او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو ، له ځان سره مې یوړل ما ته د ښکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم،ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل،او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې ښکلا په اړه مې فکر کاوه، چې دحمید مومند صیب غوندې عظیم شاعریې د داسې دردونکو خومینه ناکو شعرونو پنځولو ته مجبور کړی وو.

حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر ښکارېده، چې د ګلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنګارنګ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتي شعرونو کې دمینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د وږمې په څېر نغښتي وو.دردېدلو زړوته په اسانۍ سره ننوتل.

غونډۍ ته په رسېدو مې د یو ه ختېین جومات په رنګه مناره سترګې ولګېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړاورعب سره ولاړه وه ،او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو، هاخوا به دنجونو په قطار کې ښکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یو څه تسکین پیدا کړ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول څېره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وږمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنګښو منظم اوربدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو اوازونه راوتلل، د غنمو د رسیدلي فصل د یوه پټي په پوله ناست وم،وږې مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانوشو په کې شور وو، ګورم چې بازمحمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته یې کتل، په رارسېدو یې غېږه راته خلاصه کړه.

واه واه سترګې مو روښانه.

سلطان ورارہ مې راغی، ایله په ایله چې د مودو وروسته دریاد شوم.

په غېږه کې یې ټینګ کړم، خو زما خوله له حیرانۍ وازه پاتې وه، بازمحمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حیران وم

دواړه په مینه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ،باغ وو، په انګورو کې د ونې سیوري ته کېناستو، ګورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره یې د سترې مشي لاس راکړ، تر مړاوو ښو لاندې توري غتې او له حیا ډکې سترګې، او غښتلي اندامونه، چې ترمینځ مو نن د کرکې او تربګنۍ د بوالونه نړېدلي وو،

خو ای کاش!

دابیاهم دیوه ناکام مین خیال وو

په حقیقت کې هېڅ نه وو

چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په څېر یې په مهربانه لهجه وویل:

پاڅه شاباس اودس تازه کړه، له خبره د جمعې وخت دی.

پاڅېدم د یو ې سپېڅلي قوارې او نورانې مخ خاوند مې مخې ته ناست وو،او د حمید مومند د دیوان پاڼې یې اړولې، په ټول جومات کې چوپتیا خوره وه، په شلګونو بوډاګان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه یې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدین وو،په لومړي ځل وپوهېدم چې یوه اومهربانه انسان دی په څېره کې یې نوراني وړانګې حس کېدلې، په پوهنتونونو کې یې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ویل یې چې په یوه کورس کې انګلسي او کمپیوټر زده کوي، او خپله هم یو وخت د پوهنتون محصل وو، چې بیا یې د شرعیاتو پوهنځی د کورنیو ستونزو په سبب په دوهم ټولګي کې پرېښود.

ملاشمس الدین د رحمان بابا اکثره شعرونه په یادو یاد کړي وو، او زما د ورتګ سره به یې د حمید مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځېنې د خوښې بیتونه به یې په کتابچه کې لیکل، او کله کله خو به یې ورباندې تبصره کوله، یوه ورځ یې د مازدیګر له لمانځه وروسته راته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطانه ! مورې ته يې په ښوونځي کې ويلي وو، چې عبدالحميد صيب ته موشګاف هم وايي، چې د ويښته سوري کوونکې مانا لري.خو زه اوس پوه شوم چې هغه ته دد غه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا يوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحميد صيب هم يوه بله ستره هستي ده.
ته دې ته ګوره

دا زما له غمه شين زړه په کې خيال د يار د شـــونډو
هسې رنګ زېب او زينت کا لکه مې په شنه پياله کې

د ملا شمس الدين له خولې ددې بيت اورېدل، او انتخاب زما لپاره يو لوی افتخار وو، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، يوازې په شعر کې کارېدلې او نادره تنبيه او ژوره نازکخيالي يې مطلب ده.
دهغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر دوزن،قافيې، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر يې يوازې په ديني کتابونو کې نه دی محدود کړی.
هغه د خپلې ټولنيزې پوهې اوغوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې يوه شتمن کور پيسې ورکولې چې دهغه په معاش کې حسابېدې ، بله مهمه لا دا چې واده يې هم په مينتوب کړی وو.
د ابراهيم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو، او د ملاشمس الدين سره له بحث او مجلسونو مې دومره ګټه واخيسته، چې ډېرې اند ېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم،په ټولګي کې د نجونو نازدانه کتو،اداګانواو خبرو دومره اثر راباندې نه کاوه، او د ډېرې په څېر وچ کلک وم.
خو ديوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې له حياډ کې سترګې،غښتلي اندامونه او دتربګنۍ او دښمنۍ تور د ېوالونه لا هم له ځای وو.
يو مازديګر چې په جومات کې ناست وم، خبرشوم چې ملا شمس الدين د دوو درېوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو ليدو ته تللی وو، هغه ماته ويلي وو چې اصلاً د کلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې وويل چې څومره بختور دی،چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه ګوري.
زماسره همداويره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وايي چې هلته پنتوني (پوهنتوني)هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماښام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په ځمکه کېښودل او د بوټونو په پښو کولو لګیا شوم، ګورم چې د جومات درو ته یوه ښځه چې کوچیانۍ جامې یې په تن دي،له یوې وړې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلي وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هیلې او سواله ډکې سترګې غړوي، د ښځې په لیدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترګو کې یې په سلګونو هیلې په څپو وې او یو ډول زړه راښکونتیا په کې موجوده ده

د ابراهیم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښار د نورو جوماتونو غوندې سوالګر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتګ هم دمعمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالګر لیدلي وو له هغې سره یې فرق لرلو، بله دا چې د کلیوالو او کوچیاني جامو نه راته کومه کلیواله ښکارېده ، او له واره پرې پوه شوم چې سوالګرۍ ته یې نوې مخه کړې، او د ښار د ماهرو سوالګرو غوندې نه ده

زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترګې د حمید مومند په دیوان ګنډلې وې،او په ځیر ځیر یې د یو خریدار په سترګه ورته کتل، له جېبه مې یو شلګون راویوست،خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پیسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پیسو کوم نوټ وو، او نه یې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووایي،غلی ورنه تېر شوم ، د هغې له معصومې څېرې او اشنا سترګو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خیال کې ګرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟

ولې مې ورته ونه ویل؟

چې څه مجبوریت لرې؟

او دا ماشومه درسره څوک ده؟

له کوم کلي راغلې یې ؟

ماته د هغې له سترګو معلومه شوه چې سوالګره نه ده، بس دا زماا شتباه وه چې بې جرئته او بې زړه شوم، هغه یو کلیواله وه دیوې کلیوالې په ژبه د یوه ښاري په ځای یو کلیوال ښه پوهیږي، زه په خپلو کلیوالي جامو کې اشنا او کلیوال ښکارېدم نو ځکه یې په لېوالتیا لومړۍ په ما او بیا زما په کتابونو سترګې خښې کړې وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلارمي د کوټې په غولي زما له خورګانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خنداګانو اوازونه يې ان په انګړ کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نزدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازې د شاتودمچۍ غوندې بنګاری يې اورېدل کېده پلوشې څو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وخندل په وروستي ميدان کې يې پلوشې ته په سر يوه سپکه څپېړه ورکړه او په خندا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لږ راسم شو

سلطانه څنګه يې کلی دې ياد پرې او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې راته لږ څه شک پيدا شو چې هسې نه...............

خو بيامې ځانته په خپله ډاډ ورکړ د پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو کولی ټوکې ټکالې او خبرې به مو کولې

زماخواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غوندې په کلي مين وم خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوښيارو انسانانو ځانګړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو خوبيو سره سره دغه نيمګړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربګنۍ او دښمنۍ کوي د پولې او پټې په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې....

د پلارخبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنګولم .ترمړاو ښو لاندې تورې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربګنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتي وليدم په خنداشو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترګې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشۍ لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکی اوچتوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که پاتې شوې بيانه يو ازې چې ناکام بلل کېږې بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظاردي بيا يې د تلوېزون بټن ته زور ورکړتلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرګنده شو ه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشني او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې وې ګرځېدلې د نجونو په لاسو کې دلاسي بيکونو سره سره يوه يوه کتابچه ياکتاب هم په لاس کې وه او دومره سينګار يې کړی وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له ګوتو مې له ډېرې حيرانۍ دتلويزون ريموډ ولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيايې ماته وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه وړاند ې مې د بزکشۍ خبره مې درته کوله ګوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل یې پام چې په دغه لوبه کې زړه ونه بایلې او په کوم رنګین جال کې ښکېل نه شې ماته پښتون (پوهنتون) معلوم دی پوه هلکان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په یوه او بله لاره د هغه د موقف د ټیټولو په هڅه کې وي خوډېر هوښیار اوسه په دې وخت کې مې مور قران شریف کت کړ لنډه دعا یې یې وکړه خو پلار مې پرېږ غږ کړ دعا ګانې ځان ته مه کوه کله کله مورږ ګناګاران هم په کې یادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خدای (ج) ګناګاریو مورمې ورته راوکتل

سرېه !وایي چې خوسکی د په اخور رالوی شوبیایې د غاښ کتلو اجت (حاجت) نشته نه پویګم چې څنګه دې د ملایانو غوندې نسیتونه ورته شروکړې

پلار مې وخندل ځواب یې ورکړ

ګرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږې دا ښار دی څه زمونږد غونډۍ کلی نه دی چې له هر څه دې بې پروا شو په تلویزون کې د یوې ښکلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته څیر شول او زما په خیال کې د غونډۍ کلي کلاګانې تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې غټې حیاناکې سترګې او غښتلي اندامونه راوګرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهیم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به دد ېوال سیورې ته یو لوی او بل کوچنی سیوری ښکارېده چې زما خواته به یې په لېوالتیا سره راکتل او ماته به یې سترګې یو ډول اشنا ښګاره شوې خوډېر زر به د تیارو په څپو کې ورکې شوې او تربړمې به هر څه پنا ه کړل.

یو ورځ مازدیګر په جومات کې په تنګ شوم کتابونه مې راسره واخیستل او د جومات وړوکې برنډې ته ووتم ګورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښکلې کوچیانې جامې یې په تن دې او له ماشومې سره یوځای زما په خوا راګوري دا لومړی ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وکتل په نظرکې یې د زړه راښکونتیاسره یوډول وبره،او لېوالتیا هم نغښتې وه تر مړاو ښو لاندې غټې تورې او حیاناکې سترګې او غښتلي.........

نه نه وچ کلک اندامونه د هغه سره نه د سوالګرې پیسې وې او نه یې د سوالګرو په څېر هرچاته لاس نیوه ماډېرې سوالګرې لیدلې وې چې د جوماتونو مخ کې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به یې لمونځ کوونکي له لمنې رانیول او پیسې به یې غوښتلې

زه نه پوهېدم چې د هغې سترګې راته په لومړي ځل ولې دومره اشنا ښکاره شوې هغه نه کومه عادتي سوالګره او نه د سوالګرۍ په چل پوهېده په زړه کې مې ویل چې کوم مجبوریت دغه کار ته اړکړې ده او بیاهغه ورته والی چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېروکې وو بیخي د حیرانۍ وړوو

یوه ورځ دجمعې په ماسپښین دجمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدین راته وویل چې ډېره حیاناکه ښځه ده ماته کومه اطرافي پښتنه ښکارې چې د شرم او حیانه د ښار په نورو برخو او واټونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سر یوه غوښتنه وکړو او له خلکونه کومک ورته وغوړاو خدای او وس چې هرڅه وشول اخېر دواړه هم پښتانه یو د کلي او سیدونکي یو.دهغې په ځېرژوندمو کړي.
د ملا شمس الدین دا خبره مې خوښه شوه او پرېکړه موو کړه چې خبره یې د جمعې په سر یاده کړو
زه به د هغه په لیدو هر وخت له یو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم اخېر هغه ماچېرته لیدلې !؟ تر مړاو بڼو لاندي توري غټې او حیاناکې سترګې چې هروخت به یې لومړی زما په لاس کې کتابونو او بیا ماته نیولې وې او حیران حیران به یې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغرې حکم شوی وي خو په دړه د ودرېدو په مهال پړي وربانديې پرې شي
دملاشمس الدین سره تر دغه تصمیم وروسته مازدیګر له جوماته راووتمه زړه مې راغوند کړ هغې له حیا ډکې سترګې زما په لاس کې د حمید مومند په دېوان ګنډلې وېیو پنځوش ګون مې له جیبه راووست او په چوپه خوله مې ورته ونیوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف یې کومه لېوالتیا څرګنده نه کړه بیا مې غبږوربانديې وکړ
واخله !!!
ورو یې تر ژبه لاندې وویل
نه...مننه
په حیرانۍ مې ورته وویل
نوڅه غواړې ؟
هغه.....هغه.....کې... کتا
نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سر یې لاس راتېرکړ او له ویښتو سره یې ځان مصروف کړ
یو قدم ورورانديې شوم
څه غواړې ؟
هېڅ هم نه هسې دلته کینم
سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ واټ لاره مې ونیوه
عجیبه ښځه ده هم سوال کوي اوهم له کبر او غرور ډکه ده
هسې دلته کینم -----هسې دلته کینم
دا جمله مې څو ځله په سرکې وکړنګېده
کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انګړ کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو خورګانو سره یې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اوږد وغزېدم د مایوسۍ اوماتو تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورګانوغوندې خپله بڼه له په ښارکې بدله نه کړه ولې دهغوی په څېر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم اخېر دوی خوهم په کلي کی رالویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وې هو زمانه يې هم خوږې همزولې او ملګرې هلته پاتې دي خونن له کلي دلته زياتې خوشحاله دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولګيوالې نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلی مې په خيال کې وګرځېده
ترمړاوو بنو لاندې تورې غټې او حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د دښمنۍ او تربګنۍ تور دېوالونه.......بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ يې وينم اشنا اوله زړه راښکونتيا ډکې سترګې تر مړاوو بڼو لاندې حياناکې سترګې او داسې سترګې چې نظرېې پوره ورخطاکړې يم اوځان راته په سيندلاهوښکاري
تلويزون مې چالان کړ
په يوه شنه او سمسوره دښته کې د يوه کليوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونګۍ يې په سر او ډانګ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندره زمزمه کوي

سترګې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مينې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړې سره يوه کوچۍ پيغله لرې لرې ګرځي کوچياني جامې يې په تن تر مړاوو بڼولاندې حياناکې سترګې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چاارمان کړمه زه
له سندرې سره يو ځای په شنه دښته کې روان وم او کليوالې منظرې مې په خيال کې ګرځېدې په چورتونو کې ډوب تللی وم چې ور ټک ټک شو
پلوشه راننوته په خنداسره يې زياته کړه
واه واه لالاجان مې په ويښه خوبونه کوي په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترڅنګ کښېناسته او خپله کتابچه يې وغوړوله
په بې خبرۍ مې ورته وويل
د څه لپاره راغلې !؟
زما د غوصې په ليدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماويل يو څوپوښتنې راته حل کړه چې صبامې په معلم صيب ونه وهي
ورته مې وويل
مهرباني وکړه ډېرورخبروته ضرورت نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددري دکتا ب درې لغتونه مې ورته مانا کړل
د کتابچې پاڼه يې وا ړوله په غټو کرښو يې د ښکلا ليکلې کلمې ته ګوته ونيوه
لالاددې په مانا هم نه پوهيږم !
زړه مې ټکان وکړ
د خيال مرغه مې بېرته غرنيو ورشو ګانو ته لاړ يوې غرنۍ ښکلا مې په ذهن زرينې اونرمې منګولې
ولګولې ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې اوله حيا ډکې سترګې غښتلي اندامونه اوترمنځه مودتربګنۍ
اودښمنۍ ولاړ غرونه
خور مې رابانډې غږ وکړ
اخېرپه پوهنتون کې يې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې
په ځای کې راسم شوم
فکر مې ګډوډ شوزړه مې غوښتل چې يوه درنه څپېړه ورکړم خو هغې وار ړومبی کړ
وروړجانه دومره هم بې عقله نه يم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنګه اوړي ؟
بد بد مې ورته وکتل
له ځانه سره يې په لوړ اواز وويل
زيبايي ....زيبايي.........
له کوټې ووته او وريې بند کړ
سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کورکې مې ډېر وخت تيرنه کړ د ماسپښين لمانځه ته د ابراهيم بن
ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر ګډوډ وو د جماعت له لويې
لرګينې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونيولم
کاکا......کاکا
يوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنی کاغذ يې په ګوتو کې کلک نيولی وو اومخامخ يې راته
وکتل
کاکا دا.....
خبرې يې بندې کړې او کاغذ يې راته ونيوه په بيړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟
په ماشومه ژبه يې ځواب راکړ
کاغږژ(کاغذ)دی
کاغذ مې پرانېست په ښکلي پښتو خط پرې ليکل شوي وو
ښاغليه ښښنه غواړم ستا په زړه کې به د ګڼو شکونو د الفاظو مچۍ راګومبېدلې وي او هره شېبه به دې
چيچي خو زه مجبوره يم هغه هم په دې چې زه کومه سوالګره نه يم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حميد
مومند صيب ديوان دی هيله کوم چې د يو څه وخت لپاره يې راکړې چې د خپلې تنهايۍد غمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هيله کوم چې بل ډول شکونه د ې ذهن ونه خوري که باور رابانديې نه لرې د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنګ وړاندې خړې خيږمې زمونږ د استوګنې ځايونه دي
په درنښت
يوه بې کوره
سر راباندې وکرځېد مخامخ مې وکتل هېڅوک هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وکتل له کوڅو نه اخوا د غونډۍ په خالي لمنه کې کېږديو ته ورته څو د رنګارنګ جنډونه جوړې خيمې ولاړې وې.
په لاس کې مې د حميد مومند ديوان ته وکتل او بيا نجلۍ ته ځير شوم چې د شلېدلو او زړو بوټو په څوکه يې ځمکه وهله
ورو وړاندې شوم
داچا درکړ
ابۍ
ستانوم څه دی چګوفه (شګوفه)
زړه نازړه مې کتاب ورکړ او جومات ته ننوتم
فکر مې ګډوډ وو د ليک توري او کليمې مې په ذهن کې وګرځېد ې يوه شوم چې د کوم بې علمه او شډل مغزليکنه نه ده اونه يوازې لوستي کس ليکلې توري او الفاظ يې د کوم عادي ليکوونکي د خولې نه دي راوتلي
يو ساعت وروسته چې ملا شمس الدين راغی ټوله کيسه مې ورته وکړه خو هغه دومره جدي ونه بلله يوازې په دې يې ټينګار وکړ چې اړخلک دي له کوم ځايه رامهاجر شوي د ماښام له جمعې ورسته به د مرستې يو غږ ورته وکړو دغه سيا سره ماته ډېره درنه او حيرانکه ښکاري بيايې وخندل
خو د عبد الحميد صيب ديوان دې هسې له لاسه و يوست ما به هم کله کله خپله ورکه په کې لټوله
ورته مې وويل چې امانت مې ورکړی له خيره ببرته يې راسپاري .
ملا شمس الدين وخندل
سلطانه د يوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده انسان په دې ښه ښکاري چې په سينه کې يې د ترحم او مهربانۍ ډک زړه ولري او په هر چاو سوزېږي
په شونډو مې خوره موسکا ورکه شوه
د ملاشمس الدين خبرې مې په سر کې انګازه وکړه
سلطانه د يوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده د ښکلا کليمه مې څوځله په زړه کې تکرار کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ورو ورو يوې غرنۍ ښکلا ته لاړم تر مړاو ښو لاندې تورې غټې او د حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه او تر مينځ مود تربګنۍ او دښمني تور ديوالونه !
وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدم فکر مې کاوه چې يو څوک مې له شا رانيسي او شپه په شپه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم يوې نا اشنا سوالګرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترګې يې سوالګرې نه وې درناوی ،حيا ،او کليوال غرور په کې له ورايه ځرګند وو خو ددې سره سره مې د خيال او فکر په بديا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملا شمس الدين هم هر ځل د فطرت او تقدير پرېکړو ته د سر ټيټی مشوره راکوله او ويل يې چې تقدير ته ځنان سپارل د هوښيارانو کار دی د جومات دننه د هغه دا ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بيا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مينه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالګره نجلۍ او ښځه مې بيا د ابراهيم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه ليده ددې وېره راسره وه چې د حميد بابا شعرونه يې راڅخه وړي نه وي او بې وعدې شوه خو ملا شمس الدين ويل
-ضرور به يې راوړي
دريمه ورځ چې مازيګر د جماعت د کړکۍ ترڅنګه ناست وم او د مازيګر د زيړو رنځورو وړانګو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپي مخکې راپيدا شوه
کاکا کتاب ....
په لاس کې يې د حميد مومند ديوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ رډ رډ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پاڼې مې واړولې له پاڼو يې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نيمايي خويې مطالعه شوی دی ځکه چې ځينې پاڼې يې په ګوتو تورې کړې وې او د پنسل ځينې نښې په کې وې دديوان په مينځ کې يوه سپينه پاڼه ايښې وه راوچته مې کړه او د پنسل ليکنو او کرښو ته ځير شوم
ښاغليه !ژوند هغه ګرداب دی چې تل د غرغړو په حال کې وي په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبو چل ورځي په دغه ګرداب کې هغه څوک ډېر ژر ډوبيږي چې لامبو يې نه وي زده او د ژوند په روان سيند کې د پرمختګ پوري وتو او څپو ماتو لو توان ونه لري خدای(ج) دې له داسې ګردابونو په امان لره
يو ه بې کوره مرغۍ
احسان دې بياهم په لېمو
سترګې مې وموښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپين ږيري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبې يې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولي ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو او دسونه کول او د مازديګر د جمعې لپاره يې تياری نيوه حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ګډ وډ وو مازديګر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د ليک هره جمله مې په ذهن کې ګرځېدله.
په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبو چل يې زده وي درېيمه او څلورمه ورځ هم راباندې همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدين سره مې هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوا نو شاعرانو شعرونه مطالعه کول يونيم شعر به مې هم که ليکلو نو له کليوالو انځورونو ،غرونو ،دښتو ،سيند غاړو او دکروندو په يادونو به مالامال وو چې د ښار ملګرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به يې چندان اوبه پرې نه څښلې يوازې زه وم چې په يوازېتوب کې به مې خپل اودنورو کلاسيکو شاعرانو شعرونه لوستل
په پوهنتون کې وم درېيم ساعت نوی پيل شوی وو چې زنګ راغی موبايل مې را بهر کړ د کور شمېره وه په نرمه لهجه يې راته وويل
سلطانه يوځل کورته راشه لالا دې يوڅه ناروغه دی
زړه مې په درزا پيل وکړ په سترګو مې تياره راغله خومخکې له دې چې څه ووايم تلفون يې راباندې پرې کړ اجازه مې واخيسته يوه ټکسي مې دربس کړه او د کورپه خو روان شوم ټول واټونه ګڼې ګوڼې نيولي وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وېرې هم اخيستی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي.
کورته ورسېدم پلوشه په انګړکې تر ونې لاندې ناسته وه او په څېره يې د خفګان کرښې خورې وې زما په ليدو راغله لاسونه يې په غاړه کې راوچول او په ژړا شوه
سلطانه په لالابيا د زړه حمله راغله روغتون ته يې وړی د کتابونو بيک مې کېښود په منډه له کوره ووتم يوه ټکسي مې ونيوله او د څلوسوه بيستر يزروغتون په لور روان شوم
څلورسوه بستريزروغتون ته مې ځان ورسولوبهرګڼه ګوڼه وه هرڅوک دخپلوناروغانوپه لټه کې سرګردانه ووخوماليدل چې ځينو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواوياهم په نرسانوپسې سترګې وړلې هغه زموږ دمشرانوخبروه يوله لوړې مړکېده بل يې ترسرلاندې ډوډی کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوټه پيداکړه په منډه ورغلم خودپلارحالت مې ښه وومورمې سرته ورته ناسته وه زماپه ليدويې خپله ځای ماته پرېښوددپلارحالت مې ښه ووپه شونډويې همېشنۍ موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه يادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اويابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوصې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مې يې لاس ورکېښودخومورمې خبرې پيل کړې
سلطانه !
اوس ښه دی شکردی چې پخيرتېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږوروسته له خيره کورته ځوستاراتګ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلې ، پلارمې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګوکې دهغې خبرې تائيدکړې په بيړه پاڅېدم چې کوم يخ څيزورته دڅښلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زماد پلاردفتريوهمکاراوډرېورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلېزکې مخامخ لاړم ګورم چې ناڅاپه مې يوه وړه نجلۍ مخې ته راغله په سترګوراته اشنا ولګېده په لاس کې يې دجوسويوقوتی وواوسترګې له يوډول اشنازړه راښکونتيا څخه ډکې وې ، يوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاړه اومخامخ کوټې ته چې وريې خلاص وونوته يوډول تلوسې اخيستی وم ورو ، ورو وريسې ورغلم وړاندې يوه ځوانه ښځه دوره خواته نږدې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ يې څنګ ته نږدې په کټ کې کښېناسته وړاندې څونورې ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنګونه يې دمړوپه څېرزېړتښتې ووپه ټوله کوټه يې خونده چوپتيا واکمنه وه ماشومه نجلۍ يې په غوږکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وخوځولواودوره په لوريې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووښولاندې غټې اوله حياډکې تورې سترګې اودغرنۍ ښکلاغښتلې اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې ترمخ يې لاهم دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالګره اوماشوم چې دابراهيم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه يوڅوقدمه وړاند ې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځيرشوم وره ته په نږدې بسترهماغه ښځې سراښېی ووچې مابه هروخت دابراهيم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال ليده خواوس راته څرګنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکي ډول مې سترګې دهغې په مخ ولګېدې چې دناروغۍ په سبب يې زېړرنګ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وښتوکې يې لاسونه وهل بېرته په منډه لاړم دروغتون له نږدې کانتين څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخيستې يوځل بياله ذهني کشمکش سره ګېروم دروغتون هماغه دهلېزته چې ورسېدم بيامې وړاند ې په هغې سترګې ولګېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختياره مخامخ ورغلم دمېوې يوه پلاستيکي کڅوړه مې دبسترمخې ته په ايښې مېزکېښوده ښځې له کټ نه سراپورته کړاوماته يې وکتل په ټيټ غږ چې حيراني هم په کې وېيې وويل

داڅه دي؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه يې قبول کړئ.

ترژبه لاندې يې وويل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه خوتاسې مې ونه پېژندلی !

خبره يې په ستوني کې وچه شوه خوزريې دوام ورکړ

.......هوريښتيا تا يوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه نه يم بې له دې چې څه حيرانتياوښايم هغه وخت مې په خيال کې وګرځېده چې يوې ماشومې نجلی ليک راکړاودحميدمومنددډېوان غوښتنه په کې شوې وه.

ببرته شاته لاړم په وره کې مې بيا پرې غږکړ.

که ماته دمرستې څه اړتياوي نوحاضريم....هوريښتياله ډاکترانوسره خوبه په دري کې کوم مشکل نه لرې ، بې له ځنډه يې ځواب راکړ

مننه زه په دواړوملي ژبوپوهېږم په پېښوركې زموږ څوګاونډيان کابليان وو.

دشرم تراحساس لاندې ورڅخه روان شوم په وړاندې بسترونوکې نورونارغانوهم زموږددغه خبروپه جريان کې موږته غوږنيولی ووخولکه چې په پښتونه پوهېدل ځکه يې چندان لېوالتيانه حس کېده.

مافکرکاوه چې هغه کومه ساده کليواله ده خوالفاظويې څرګندوله چې پوره لوستې ده اوهغه دچاخبره يوڅوک ده دپلارخواته مې ورغلم خوترهرڅه زيات ددغه مېرمنې پېژندلوته لېواله وم ((ترمړاووښولاندې تورې غټې حياناکې سترګې يې ډېرې ځورونکې اواشنامعلومېدې ډاکترانوويل چې پلارمې دفشارسخته ناروغي هم لري اوله دې امله يې په زړه دحملې چانس زيات د ی ، په همدې خاطردوه ورځې پرلپسې روغتونه ته تلم راتلم اودخپل پلارخدمت مې کاوه خوپه هرځل راتګ سره به مې يوځل خامخاددغه نااشنامېرمنې کوټې ته په څه بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نوردخپل زړه نه وه خومجبوريت پوره راسره اشناکړې وه ناروغي يې معمولي وه نرسې ويل چې فشاريې هم ثابت نه دی اوګڼې رواني ستونزې لري په خوب کې دشپې راپاڅي اودلېونۍ په څېرنارې وهي کله جګړې اوبمبارۍ يادوي ، کله ژاړي کله اباباکله يوڅه کله بل څه وايي بس دغه اپلتې ويل دهغه لويه ستونزه ده حتی په ويښه هم ژاړي اوسلګۍ وهي.يوکوچی ډوله بوډايي وخت ناوخت احوال اخلي اوکوم بل سرپرست هم نه لري چې تراوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي

له دغې نرسې سره چې نوم يې عاليه ووزمااړيکې ورو، وروخوږې شوې هغه يوه ډېره خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به بې په دې تېراوه چې دخپلوملګرودمعاشونوجايدادونواوژوندغندنه اوستاينه وکړي دځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانو هم پوه ګاڼه ځوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات راغونډکړې اودهغې له ژوندنه مې خبرکړې خوهغې ویل چې هغه دچاسره په شخصي ژوندخبرې نه کو ي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول ناراحتی احساس کوي اوشونډې یې مرۍ مرۍ کېږي یوه ورځ یې راته وویل دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندۍ مهاجره ده چې له هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.

یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه کوټه کې مې ګڼه ګوڼه وه اوګن همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې ناسته وه اولیکنه یې کوله ګڼې پاڼې یې تورې کړې وې خوزماپه لیدویې په رنګ کې بدلون راغی پاڼې یې تربالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست وویلو په ورخطااوهیاجاني لهجه یې زیاته کړه

ته ډېرمهربانه ځوان یې....

خومایې خبره ورپرې کړه

ناروغي دې څنګه ده؟

ترژبه لاندې یې ځواب راکړ

ښه یم ستاپلارڅنګه دی ؟

بدن مې تودشو حیران شوم چې زمادپلارنه څه خبره ده

ورته ومې ویل زما له پلاره څه خبره یې ؟

هغې پیکه خنداوکړه

دافکرمه کوه داډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زماپه اړه پوښتنې کوې زه هم دچاپه پېژندلوکې دومره غافله نه یم

زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه

وایه ولې چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلو ل بده خبره ده

ورته ومې ویل

نوم دڅه د ی؟

نوم څه کوې ؟

غواړم ودې پېژنم اوستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دماشوم په وېښتو کې يې لاس راتېر کړاو زياته يې کړه
دښکلا پېژندل چاته څه ګټه لري خو خيرددی اوس له دې ځايه لاړشه چې اکا مې
راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبرشې له کوټې يې روان شوم اودخپل
پلار خواته ورغلم

***

دپلار مې په روغتون کې ټولې څلوروړځې پوره شولې اوډاکترراسره وعده کړې وه چې پنځمه ورځ به ښه شي اوکورته به يې رخصت کړوپه دې څلوروړځوکې به هره ورځ دپوهنتون نه روغتون ته راتلم پلوشه اومورمې کورته واستو ل زه اوکوچنۍ خورمې له هغه سره پاتې شوو په دې دومره موده کې هره شېبه دهغه نااشنامېرمنې سيورى راباندې خوروو، کله به مې فکر کړچې دهغې ترمړاووېښولاندې له حياډ کې اوښکلې سترګې هره شېبه راپسې دي اوماځان ته راکاږي خوبيابه مې فکروکړچې ممکن په دغه لېوالتيابه مې يوازې ددوی نرسه عاليه پوه وي ، پلارته مې دهغې دليدوپه وخت بهانه کوله چې بهرپه چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ دپنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مورمې هم انتظاروه اوپلارمې روغ رمټ وواودپخواپه څېرېې مجلس کاوه
په خندايې راباندې غږکړ
والکه !دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بايلی ؟
چې هره شېبه رانه ورکېږي
ماوخندل خوپه زړه کې مې دشک يوه څپه تېره شوه بهرته ووتم اودهغې دبسترخواته ورغلم کله چې وروړسېد م په خالي بسترمې سترګې ولګېدې ا و زړه مې ټکان وکړزړه نازړه کوټې ته ورننوتم ديوې بلې ناروغې له پايوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځای ناروغه چېرته ده ؟
هغې لومړۍ حيران حيران راته وکتل بيايې ځواب راکړهغه نورښه شوه نن سهاريې په اتوبجورخصت کړه ديوه سپين ږيري سره لاړه
په مات زړه راووتم لاڅوقدمه نه وم تللی چې له شانه چاراپسې غږکړ
سلطانه !
ورومې کتل ګورم چې عاليه راروانه ده اودکاغذونويوبنډل يې په لاس کې دی
سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلی وې ؟داسې نه ده ؟
زه لاچوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې
خومتسفانه چې هغې روح دربښلو.
رنګ مې تغيرورکړاوسرراباندې وګرځېد
ريښتيا؟
عاليې زمادرنګ په اوښتوخندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

واه ، وا ه دارنګ ته دې ګوره چې مړنه شي دروغ مې ویل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپې ډول به یې په باربارستاپوښتنه راڅخه کوله خوماورته ویل چې زه نه پوهېږمه هوریښتیاپه اخرکې یې ستاپه نامه یوامانت راکړی هغه هم دیوڅوپاڼودغه بنډل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خوهغې ماته ویل چې په دې کې هرڅه لیکلي دي ده ته یې ورکړه ویل یې چې دسترګوډېرې پوښتنې به یې په کې ځواب شي ،
زړه مې یوڅه قرارشو له عالیې مې مننه وکړه اوورڅخه روا ن شوم بې له دې چې ویې ګورم پاڼې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلارسره ټو ل دهغه ددفترپه موټرکې دکورپه خواروان شوو ،اوټول خوشحاله ووخوزمادخیال مرغان بیاډېرلرې تللي وو
***
سباورځ جمعه وه پوهنتون ته دتګ بیړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پیدانه کړه چې په پاڼوکې راغلي کرښې وګورم کله چې له کارونوزګارېدم نودورځې لس بجې به وې دکوټې ورمې په ځان پسې بندکړپاڼې مې پرانستلې اوپه لوستلومې یې پیل وکړپاڼې مختلفې وې په یوه داسې لیک لیکل شوې وې چې ډېزاین یې ښتوو و و، په بیړه لیکل شو ې وې خوپوره واضح وې اولیک یې ښکلی ښکارېده ، دوه پاڼې خالي وې ددریمې پاڼې په مخ دیوې ځوانې نجلۍ ښکلی تصویرلګېدلی وودتصویرپه لیدومې زړه ټکان وخوړځکه ترې لاندې په غټوکرښودښکلاکلیمه لیکل شوې وه ،کلیواله ښکلا، ترمړاووبښولاندې تورې اوغټې حیاناکې سترګې ، غښتلي اندامونه اوترمینځ دتربګنۍ اودښمنۍ ولاړتوردېوالونه په تصویرکې یوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده اوپه خفګان سره دکتاب پاڼې اړوي ، لاندې ورته لیکل شوي وو
په پخوانوسترګومې ګوره
که مې رنګ زېړوي دابه ستاله غمه وینه

دپاڼولیکنه ، تصویر، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حیرانوونکي وو ،دپاڼوپه لوستلومې پیل وکړنږدې یوه بجه به وه چې ټولې پاڼې مې یې پرلپسې ولوستلې دوروستیوپاڼوپه لوستلونورزمادسترګوپه کاسوکې اوښکې دځایېدونه وې اوږدوغځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې یوځل بیااوښکوګرېوان لوندکړ، ماتردې دمه په خپل ژوندکې دوه ځله په خپل ژوندکې اوښکې توېې کړې وه یوهغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښارکې ژوندپیل کړ، په دغه راتګ کې مې دومره اوښکې توېې کړې چې ، په وچولوېې نورپه دستما ل کې وچ ځای نه وو ،اوبله داچې دشپې وې هغه مهال مایوازې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلاچې ددښمنۍ اوتربګنۍ توردېوالونه یې په وړاندې ولاړووپاتې کېده اوبیانن ددغه داستان په لوستلو زمادااوښکوهغه ځای ته ورغلې چینې یوځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې .په حالت کې مې پوره بدلون راغلی ووخوچاته مې حال نه ویلو اونه مې ددې جرئت ووچې حال چاته ووایم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دازموینوورځې راغلې په ورځ کې به یوځل خامخادابراهیم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ویلو اوپه خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدین سره پوره مجلسونه کول ،اویابه وړاندې غونډیوته تلم اوپه شاوخواسیموکې به مې ښکلالټوله هیله مې داوه چې که یې یوځل وګورم داهغه ځایونه ووچې هغه مې لومړی ځل دیوې غیرمعمولي سوالګرې په جامه کې لیدلې وه خواوس یې درک نه وودلته په سلګونوکېږدی، دهغو کډوالووې چې دبهرنیوځواکونودبې رحمانه بمباریوپه سبب له هلمندنه دلته راکده شوي ووښکلاهم دمجبوریت بې رحمانه سیلیوله هلمندنه دکابل دغه جونګړوته راکډه کړې وه په دغه خیموکې هغه کسانوژوندکاوه چې په هلمندکې خانان ووخواوس یې دلته دسوالګروپه څېرژوندکاوه اوهره ورځ دشپې په تیاروادورځې په ګرمیوکې درپه درګرځېدل پوره یوه میاشت مې په همدې ډول تېره کړه اودهلمندی، ښکلاپه لټه ګرځېدم خوله اوښکومایوسی، اوخفګان پرته هېڅ په لاس نه راتلل .ملاشمس الدین هم په دې مسئله کې چندان لېوالتیانه ښودله .اوویل به یې چې د دغه خېمودهرې نجلی، داستان ښکلاته ورته دی خومونږڅه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغوحقوقوچې په راډیوګانوکې به مشرانو وربانده بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې دبهرنیومرستوته زړه ښه کاو ه ماته یوازې دعاګانې راپاتې وې.

یوه میاشت وروسته چې دسمسټرامتحانونه پای ته ورسېدل نورنورخصتي شوه پلارته مې وویل چې لومړی خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېرووخوکه ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلارمې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړي ځل لپاره یې په رنګ کې بدلون راغی

احمقه !ځان دربا ندې تاوان دی پخواخومودښمن یوازې بازمحد وو(زماتره)ووخواوس زمونږدښمنان دشمېره وتي دي دحکومت مخالفین اوطالبان کلي ته په لاروهرهغه سړی له موټره کوزوي چې ږیره یې نه وي اویاپه حکومت کې دنده ولري په تېروڅوکلونوکې یې څوکسان دسړک په غاړه ویشتي دي ،انګرېزانواوامریکایانودطالبانوغوصه راپارولې اوهغه اوس په دې کسانوسړوي ، بازمحد هسې هم زمادنه راتلولپاره زمونږ په ضدا غزي کرلي ته اوس ځوان یې په دې خبروبایدپوه شې که ارامي شوه بیابه له خیره ټول ځو بیادې هم که په کورکې زړه تنګېږي ، نوزه به په خپل دفترکې یوه دنده درته پیداکړم ،هلته به مقررشې اوپام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سړی بې سواده کېږي.

دپلارخبرومې پوره نهیلی کړم

که څه هم دومره وېره نه وه خوپلارمې له پخوانه یوڅه ډارن وواولانجې یې نه خوښېدې بلخوازماکاکابازمحمدهم دطالبانوداعتمادوړکس وواوزمونږپه ضدیې هرڅه کولی شول مورمې هم له تګ منعه کړم زا ری، یې راته وکړې چې دموراوپلارمشرزوی یې تګ ته هېڅ حاجت نه شته.

په دې دریوکلونوکې که څه هم له کلي لرې ووخوزمونږ دهقان علم ګل کاکابه په دوودریوکلونوکې له کلي یوځل ښارته راته اوپلارته به مې یوڅونغدې پیسې ورکولې مابه هم چې علم ګل کاکایوازې ولیده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودکلي په اړه به مې ورڅخه ګڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکاخوبه مې له چاسره خپلوي نه وي کړې نووبه یې خندل ؟
اوزیاته به یې کړه
بازکاکادې وایي چې زمادلورسیال لاتراوسه په جهان کې نه دی پیدا شوی
زه په دې خوشحالېدم چې ښکلالاتراوسه پېغله ناسته ده پخوابه مې فکرکاوه چې هغه به هره شېبه اوهره ورځ زمالارڅارې خپل پلارته به کنځلې کوي چې ولې یې زموږترمینځ دتربګنۍ اودښمنۍ تورد یوالونه درولي دي خودهلمندۍ ښکلاددا ستان په لوستلومې دکلیوالې ښکلاتصویرپه ذهن کې یوڅه پیکه شو اوفکرمې کاوه چې دهغې ښکلاتصویردیوې بلې ښکلاپه وجودکې ګورم
***
درخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې موراوپلوشې سره ښارته لاړم سوداموکړه په ښارکې ګرځایه بهرنیوعسکرولارې بندې کړې وې اوبې ځایه تلاشۍ یې کولې په ښارکې یوڅه وګرځېدوخودمورمې هم زماپه څېرښارنه خوښېده بېرته کورته راستانه شووډوډۍ موتیاره کړه دولس بجې به وې چې دمېلمنوکوټې ته لاړم له الماري نه مې دښکلاراسپارلې پاڼې رواخیستې ، خوزړه مې تنګ وو په ذ هن مې دکلي بوی اوداوړې له کلیوالو وږموږکه هوالګېده زه حیرا ن په دې وم چې ولې مې یوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زماپه ذهني طرحه کې مادرخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېروله خواوس داهرڅه داوبوپه سرلیکنې ته ورته وومجبور شوم زړه مې په ښارکې ولګولوهڅه مې داوه چې ځان ته یوه داسې بوختیاپیدکړم چې کلی رانه هېرشي .دهمدې لپاره ترټولومهم دادبیاتومطالعه وه پیل مې یوځل بیا دښکلاله پاڼووکړ پاس بالاخانې ته وختم اوپاڼې مې بېرته له سره پیل کړې چې هره شېبه په کې پوره زړه راښکونتیاوه اوتلوسه وه
***
زمانو م ښکلاد ی په ۱۳۸۷کال کې په خپل ټاټوبي دهلمندولایت په مرکزلشکرګاه کې اوسېدواوزه دپنځلسوکلونووم زموږ شپږکسیزه کورنۍ دهلمندله ډېرونېکمرغه کورنیوڅخه وه په دې چې څوک په کې بې سواده نه وو او زمادپلارله برکته په کې هرڅاذده کړه کولی شوی ددې ترڅنګ یې زموږ ګاونډیواونږدې دوستانوته هم دسوادنعمت رسېدلی ووزموږ دکورنۍ نورغړي زمالس کلن ورورمیونددوه وړې خورګانې چې مشره یې یلدا چې اته کلنه وه اوکشره یې رڼانومېده چې عمریې شپږ کاله وومورااوپلارمې هم دعمرپه لحاظ غښتلي اوځوانان وو پلارمې هغه وخت دطالبانوپه حکومت کې دلښکرګاه دمحکمې مشرقاضي وو ددې ترڅنګ یې تجارتي کارونه هم روان وو خودد ې سره سره زموږ دتعلیم پوره غم ورسره و و په دې چې هغه خپله یولوستی انسان و و اولوړې زده کړې یې کړې وې اویوابهماانداره قاضي وو هغه په پېښورپوهنتون کې دشرعیاتوپوهنځی لوستی وو اودتنظیمونوپه مهال یې په ګڼوکنفرانسونوکې برخه اخیسې وه لوړې دندې یې هم اجراکړې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم هغه مها ل نجونو ته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زمامورهم دولسم ټولګی لوستی
وواوبیایې زمادپلار سره کوژدن شوی وو زمادموراو پلاراوزموږ دکورني ښوونکي سیدرسول کاکا په
مرسته زموږ دکورنۍ شاوخوانجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې اوددودی دپرلپسې هڅوپه
سبب موا ستعدادله هغوهم لوړووچې رسمي ښوونځي یې لوستي وو
پلارجان مې شپه اوورځ هڅه کوله چې موږدمنظمې زده کړې له مخې وروزي په کورکې مودرې ټولګي
وو چې داتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سیدرسول کاکا اوزماپلارپه ګډه تدریسول دغه
کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې ریاست کې هم رسمي ووله لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه
رارسېدلي وو زه دلسم ټولګي په لسونجونوکې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزماپلارووبلکې
خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکړه لیکواله اویاهم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده
کړنو بیامې دپلاردکتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل اوپلارمې هرډول کتابونه راته راوړل
موږ به چې له درسه وزګارشووبیابه هرچاپه خپل کورکې خپلوماشومانوته هم زده کړه ورکوله چې ددې
ټولونوښتګربیاهم زماپلارووا وڅوک چې دتعلیم په قدرپوهېدل نودعاګانې یې ضرورورته کولې
تر۱۳۸۸م کال پورې موږ دیوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خودتقدیرفیصله بل ډول وه یوداچې
زموږښوونکی سیدرسول کاکا دعمرپه لحاظ کمزوری شو اودورپېښې ناروغۍ په سبب یې یوه ورځ
ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امریکاپه افغانستان حمله کوي دطالبانوحکومت ړنګوي په یوازې
ځان مې پلارهم نه شو کولی چې دخپلوکارونوترڅنګ موږته درس راکړي ددې ترڅنګ به یې اندیښنې
په دې زیاتې وې چې امریکایان راځي اوبیانوی انقلاب پیلېږي هغه که څه هم دطالبانودحکومت له
ګنوکړنوسره له دنجونوپه تعلیم بندیزاوداسامه نه سپارل اوکوکنارچې دی یې په کلکه مخالف وو
خودامریکایانواویانوروبهرنیوسرتېروله راتلویې هم کرکه کېده ویل یې چې هغوی خپل اهداف لري
اوکله هم دافغانانودارامۍ خیال نه لري چې له امله به یې یوځل بیاافغانستان داورپه لمبوکې وسوزي
هغه له خپلوځینوملګرو سره هم چې دحکومت لوړپوړي غړي ووداندیښنې شریکې کړې وې چې له
امله یې ورته ګڼې ستونزې پیداشوې اودهغه په زیان تمامې شوې.
یوه ورځ خفه غوندې کورته راغی مورمې چې ترې دخفګان لامل وپوښته نوسوړځواب یې ورکړ
له دندې یې برطرف کړی یم دډارن اوادامریکادپلوي تورونه یې راباند ې لګولي په همدې
ورځوشپوکې داسې ځینې کسان هم په پټه ترورشول چې داسامه مخالفت به یې کاوه اوطالبانوته به یې
دنرمۍ مشورې ورکولې زماپلارهم داسې یوکس ووخوښه داوه چې یوازې له دندې ګوښه شو چې لامل
یې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلوملګروسره به یې په مجلسونوکې کولې په ځوروځوکې هلمندته
دb52الوتکولومړۍ ډالۍ روارسېدې ورو ورودرنې بمبارۍ پیل شوې دپلارمې له پخوانه هم
ډېرچورت خراب و و یوه میاشت وروسته مې یې مورته وویل چې له هلمندنه وځي مورمې یې هم
مخالفت ونه کړځمکه مو دهکان ته پرېښوده یوه ورځ سهاروختي کابل او له هغه ځایه دوه ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته مخ په پېښورروان شوو په راډیوکې مواورېدل چې دامریکا حکومت هره ورځ اروپایي هېوادونه دځان ملګري کوي اودافغانستان له ګاونډیوهوایي اډې غواړي اوپه افغانستان دځمکنی یرغل لارې ګوري اوورته له اوسه پوره تیاري نیسي په جلال اباد کې هم طالبان هم ورخطاوو دهرچاتالاشي یې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امریکاسره دهرډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امریکادتورخم له لارې ځمکنی یرغل وکړي اویاهم امریکان ورنه راداخل نه شي په هرصورت موږ پېښورته په ډېرګړاووا وخفګان سره ورسېدو په حیات اباد کې مې پلارپوره شناخت درلودخوزمالومړی ځل ووچې له هېواده بهروتلم دهغه دیوه دوست په کورکې مودرې څلورشپې وکړې اوبیایې یوکرایې کورراته پیداکړچې په هغه کې مواواړول

له نېکمرغه چې له موږسره دپیسوڅه کمی نه وو په لښکرګاه کې دځمکې اوڅودکانونو نه چې په کرایه یې ورکړي و و پلارته مې پوره پیسې لاسته ورتلې یوه پوره یوه میاشت بې کاره وو خوورو سته ورته خپل کوم ملګري دملګروملتونو دمهاجروپه اداره UNHCRکې دنده پیدا کړه چې عاید یې بدنه وو زه میونداوورې خورګانې مې دمهاجروپه لېسه کې شامل شوو خوداکارهم په ډېرووا سطووشو وروسته ورو ورودامریکایانو دنظامي یرغل اوبمباریوپه سبب ځینې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نورددې په ځای چې دهېواد په حالاتوفکروکړم په رحمان بابالېسه کې مې خپلو زده کړوته په دوولسم ټولګي کې دوام ورکړهځه مې داوه چې خپله وړتیاوښایم په لومړیوکې زماځانګړې هلمندۍ لهجه دښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خوورسته راسره عادت شول بایدووایم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجرې نجونې اوهلکان پوهېدل خودپلارپراخه نظراوکورسونونیولو زمادا ستونزه هم حل کړه په څلورنیم میاشتینیوازموینوکې دریم نومره راغلم چې داپه څلوېښت کسیزه ټولګي کې ښه نومره وه انګریزي کورسونه مې هم ونیول اوشپه ورځ مې په درسونوکې کوښښونه کول یوکال وروسته له دوولسم ټولګي څخه فارغه شوم پلارجان مې راته دکانکورپه ازموینه کې داخله واخیسته اود پېښورپوهنتون دادبیاتوپوهنځي پښتوڅانګه مې انتخاب کړه سوالونه ډېرسخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ دټولګي نه یوازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځینوویل چې کډه یې وطن ته ځي ځینوویل چې دپوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاپه دوولسم ټولګي کې ویل دپوهنتو ن تیاري نیسه ته باید لویه ښځه شې اوښه شخصیت ولرې

دهغه اعتماداو تشویق زمادبرې لومړی رازووپوهنتون څومیاشتې وروسته پیل شو دلته نوپه لومړي ټولګي کې هلکان اونجونې ګډ کښیناستل دبې ځایه خبروپه ځای هرڅوک خپلودرسونوته متوجه وو دپوهنتو ن لومړی اووروستي سمسټرونه ډېر سخت وي لومړی په دې چې یوڅوک له نوي تحصیلي سیستم سره اشناکېږي سمه اشنایي ورسره نه لري اووروستی په دې چې دفراغت اومونو ګراف لیکلو غم وي اوله ملګرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولګي کې ټول شپېته کسه وو چې دنجونو اوهلکانو شمېرنږدې سره برابروو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرى په کې ځينې پښتوريان وو او نور بيا جلال اباد او کابل ته وو خو دلته ټول د کابليانو په نوم ياد ېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجوني چې غوټۍ او هيله نومېدې او يو بل هلک دلښکرګاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوى ډېر وخت دلته په مهاجرت کې تېرکړى وو چې زما په څېر له لهجې نه زرنه پېژندل کېدل او چا فکر نه کاوه چې د هلمند او يا کندهار به وي په لومړيو کې مې ملګري له هيلې او غوټۍ سره وه او د سلطان سره مې له سلام پرته دوطندارۍ په حساب د درسونو او هلمند په اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان ،هيله او غوټۍ له کومې بلې ليسې نه يو ځاى فارغ شوي وو او ملګري يې خوږه وه بله دا چې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم د پښتو ځانګې په اونيزو غونډو او محفلونو کې اورولې غوټۍ او هيله هم څه ناڅه په شاعرۍ پوهېدلې او ګڼ شعرونه يې ياد کړي وو همداسې دانور ټولګيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينو رسنيو او اخبارونو سره يې کار کاوه

ماچې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تر او سه مې څه نه وو ليکلي ډېرې سوژې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يو وخت يې وليکم استادانو به هم په دې ټينګار کاوه چې بايد ليکوالان شو ادبيات بې له ليکنې ، څېړنې او تنقيده په دردنه خوري خو مابه چې بيا هم هرڅه وليکل نو نه به مې خوښېدل خپله دا ستونزه مې مورته چې په يوه لومړني ښوونځي کې ښوونکې وه ووېله خو هغې ويل چې په يو ځل ځوک نه ملا کېږي به بار بار يې وليکه پلار مې د ملګرو ملتونو د مهاجرو ادارې دخپرونې ځوکنې راته راوړې چې دنړۍ د ګنو کډوالو ډېرې دردونکې کيسې په کې وې او په کيسو کې خپله افغان مهاجر هم راتلل چې د کيسو تر څنګ په کې د هغوى په اړه خبرونه او داستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلار له ځان سره د پېښور پښتو اکاډمۍ ته هم بوتلم او له ګنو مخورو څېړونکو ، ليکوالو او اديبانو سره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالو راته دخپلې ليکوالۍ د پيل کيسې وکړې چې په لومړي سرکې زما غوندې وو او خپلې ليکنې يې نه خوښېدلې او ليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خو اوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل د هغوى بې ساري تشويق دومره وهڅولم چې ما ويل زر کورته لاړه شم او يو څه وليکم او هغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي او يا لوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خوا د اکاډمۍ مشرانو راته د ادبياتو يو پنډ لارښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلار جان مې که څه هم يو قاضي وو خو په لارويې د ادبياتو په ارزښت ،ګټو او ديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ د ادبياتو ديوه ښوونکي غوندې ښکارېده.

* * *

يوه په زړه پورې خبره داوه چې له ميوند زماله وړوخورګانو او ځينو ګاونډيو ماشومانو سره په درسونو کې زما مورجانې مرسته کوله اوزه يې خپلو درسونو ته پرېښې وم او د کور ځينې کارونه به مې ورسره کول د شپې که څه هم ګرمي وه خو چپېټرنو ټونه به مې راو اخيستل د ادب پوهنې په اړه به مې کتابونه او نو ټونه ولوستل يوه شپه مې د ادب پوهنې يو کتاب ځوځله ولوسته د لنډې کيسې ژانر مې ځوځله له ذهنه تېرکړ او بيامې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړ او ليکنه مې پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سوژه یې خپل پلارراکړې وه په کیسه کې یوه افغانه مهاجره له کابل نه داسې مهال راووځې چې مېړه یې په یوه راکټې برید کې وژل کېږي له خپل مشراتلس کلن زوی اوکوچنۍ اته کلنې لورسره کورپرېږدي پېښورته رارسېږي په یوه پنډغالي کې په خېمه کې ژوندتېروي مشرزوی یې دځان لپاره روزګارلټوي زده کړه ورنه پاتې کېږي بلااخېره دسړل جوړونې په یوه ساختماني شرکت کې کارورته پیداکېږي اوهلته ډبرې ماتوي یوه ورځ دورځونه وربانديې په غره کې کاڼی راولوېږي لومړی یې ملاماتېږي اوبیاپه یوه روغتون کې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې ګټلو لپاره سوال وکړي خوداچې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښکاري اودایې ضمیرنه مني چې دخاوندله مرګه وروسته دې چاته لاس اوږدکړي وړوکې لوریې هم ناروغه وي بله ورځ یوتورمخی سړی راځي اولوریې دپیسوپه بدل کې ترې غواړي مهاجر ه مجبورېږي دلسوزروکلداروپه بدل کې خپله ماشومه لور پرې په دې هیله خرڅه کړي چې هغه به یې درملنه وکړ ي اوله مجبوریتونوبه یې وژغوري خوکله چې دتورمخې سوداګرموټرروان شي دمهاجرې زړه دردکوي یوه څړیکه په کې راځي دموټرله تورونښښودهغې دوړې لوراوازراځي په زړه یې دردیوه بله څپه راځي له خولې یې وینه داره کوي اوپرمخې رالوېږي
کیسه مې په ډېروهنري الفاظو ولیکله اوده شوم دشپې مې هم همداسې یوه مهاجره په خوب کې لیدله څوځله دشپې پاڅېدم اوبېر ته به اوده شوم سهارمې دچایوڅښلوپه وخت کیسه خپلې موراوپلارته واوروله خوکتل مې چې ددواړه ژړغوني غوندې شول اوپه سترګوکې یې اوښکې وځلېدې افرین اوشاباسي یې راکړل پلارمې داهم راته ویل چې پته کړې دې ده خوداچې سوژه ده راکړې وه نوویې منله چې مالیکلې
سهارچې پوهنتون ته لاړم کیسه مې په تفریح کې غوټۍ اوهیلې واوروله چې نظرپرې ورکړي هغوی دواړوولوسته غوټۍ په خنداراته وویل
افرین له تانه هم ښکلې ده
په تعجب مې ورته وویل
زمانه !
هوته له خپلې ښکلاڅه خبره یې قاضي صیب (زماپلار)ملامت نه دی چې دښکلانامه یې دربانديې ایښې
بیایې ټوکې بس کړې راته ویې ویل
ډېره ښه ده
ماویل سلطان صیب ته یې ورکړه نوره به یې درته کر ه کړي هغه په کیسه لیکنه کې په ټول ټولګي کې مهارت لري استادانوهم ستایلې دی
په رخصتۍ کې مې همداسې وکړل درې واړه دکتابتون خواته لاړو سلطان دکوم پنډکتاب پاڼې اړولې اودمېزشاته غلی ناست وو زموږ په لیدوله څوکۍ پاڅېدپه رنګ کې یې لږ بدلون راغی مالیدل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لړځه لړزېدل له مقدمې پرته مې کيسه ورکړه هغه څلورواړه پاڼې واخيستې زمادتشويق لپاره يې يوڅوخبر ې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه کيسه يې هملته سرسري ولوسته اوبيا په واه واه سرشو ويې خندل اوغوټې ته يې وکتل

زه په خپله کليواله ويارم هلمند خوماته يوکلی ښکاري زما په خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندۍ نجلۍ به يووخت پوهنتون ته راځي او په کيسه ليکنه کې به زما سره سيالي کوي

ټولو وخندل سلطان په کيسه کې ځينې خبرې وکړې اوڅوجملې يې اصلاح کړې خوماورنه وغوښتل چې خامۍ اونيمګړتياوې يې ښېګاه په کورکې وګورې او په کاغذکې يې وليکې اوبيايې ماته وسپارې ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه

هغه هم په خوښيۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سباورځ په پوهنتون کې دپښتوادبياتو دودې اوپرمختګ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه دپېښور پوهنتون اوپښتواکاډمۍ ترڅنګ دلروبرګڼ ليکوالان اواديبان په کې راغونډ وو اوددغه لوی کنفرانس لپاره په تياريوغږېدل له همدې امله ټولګی بندوو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترڅنګ مې کښيناست لومړی يې څوخبرې وکړې ددغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيايې له څونوروپاڼوسره زماکيسه راکړه ويل يې چې ښېګڼې اوبدګڼې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په سټېج ويناوې کېدې اودلته دواړه په خبرومصروف و و خو دپخوا خلاف دهغه په خبروکې کله بندښت اوسکته راتله له خبرويې ځرګنده شوه چې دلته په حيات ابادکې له خپلې موريوې خور اومشروروسره چې اوس په پېښورکونسلګرۍ کې ماموردی اوسي اوپلاريې چې يوفوځي افسروو پخوا په هلمندکې شهيد شوی دلنډو کيسو څوکتابونه يې هم راډالۍ کړل اوغونډه پای ته ورسېده

***

کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلووروسته مې همغه پاڼې راواخيستې په دوه پاڼوکې يې زمادکيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې اوښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې ګرامري قواعد په کې نه د ي مرعات شو ي اودخيال په خم کې ډېره نه ده رنګېدلې بايدډېره په هنراوخيالاتوسينګارشوې وی له دې پرته يې نورټول صفتونه ليکلي وو خوعجبه داوه چې صفتونه يې دکيسې نه بلکې ټول زما په اړه وو چې زمادکړوورواوپه ټولګي کې دچوفتيااوخبرونه کول دريځ يې په باربارستايلی وو دکيسويوکتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکټ ايښی وو زر زرمې پرانېست په يوه رنګه کاغذکې ليکل شو ي و و پاکټ مې څېرې کړاوپه رېږدېدلولاسونومې دکاغذکرښې ولوستې په کې ليکل شوي وو

ګرانې ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماترننه داوسنۍ زماني په مينه باورنه لرلواصلاپه ماپه کډوالۍ کې عمرپه دومره مصروفيت کې تېرشو چې دميني په مفهوم هېڅ پوه نه شوم اوترننه مې زړه ديوه تياره اوکنډرپه څېرپاتې شو مادخپلې مورنۍ ميني نه پرته بله يوه مينه هم په زړه کې نه ده لوبولې اوپه بازاري مينومې باورهم نه وه

زه خبر ې نه اوړدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ويانديم خوته ګورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بيانه يې نوجوړاوروغ شم په دې کيفيت ته زمانه ښه پوهېږې ته باوروکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبي انسان يم زړه مې ستالپاره دسپېڅلتيااوپښتني ميني نه ډک دی داهم له هغه شبې چې ته مې په پوهنتون کې ليدلې يې مادنوروډميني داستانونه ډېرليکلي خوخپله مې مينه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې دغوښتې اوهيلې په اړه څه تېرشي خوبايدپوه شې چې زموږ ترمنيځ دوروروليۍ اوخوروليۍ تاردی غوښتې له يوه ځوان سره کوژده شوې اوهيله له بده مرغه چې له وړکتوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستاځواب نه غواړم خولږترلږه بايدزماحالت درک کړې اخردواړه په هغه ښارکې پيداشوي يو چې دکلتوري محدوديتونوسره سره يې خلک په مينه او انسانيت کلک پوره باورلري

هيله کوم چې دارازپه خپل زړه کې داسې پټ وساتې لکه په هديره کې چې دمړورازونه خوندي وي

په درنښت

سلطان هلمند

زړه مې درزاکوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجودکې مې دهيجان يوه څپه خپره وه دهغه په ليک کې کومه بده خبره نه اوپه رېښتياهم له سپېڅلتيانه ډک وو خودالومړی ځل وو چې مې د داډول يوه ځوان چې زماوطندارهم حسابېده داسې عاشقانه ليک ترلاسه کولو دپلارميني ،اعتماداومهربانۍ هروخت زماپه ذهن کې دسلطان انځورپيکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه يوه خبره هم نه شوی کولی اوديوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېرارام اوغلی انسان جوړشوی وو په مياشتومياشتومې هم له هغه سره بې له سلامه دميني په اړه څه ونه ويل هغه فکرکاوه چې ليک يې په ماډېربداثرکړی که څه هم ډېرعمريې په پېښوركې تېرکړی وو خو کره وړه يې بياهم ديوه حياناک کليوال ځوان غوندې وو

زه هم يوڅه په خپل دريځ پښمانه وم خو په پوهنتون اوپردي ملک کې راته مينه کول ښه نه ښکارېدل يوه ورځ يې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زماکيسه هم په کې دښوکيسه په پاڼوکې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسټرونه همداسې په چوفتياکې تېرشول په زړه پورې خبره داوه چې سلطان په دواړو سمسټرونوکې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوښتې اوهيله هم په ښونومرو کامياب شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تحصيلي کال په ختمېدو شو اورخصتي شوه په وروستۍ ورځ مې زړه ووچې سلطان ووينم اوورته ووايم چې زه ترې خفه نه يم خوهغه له شرمه هيڅ په مخه نه راته حتی داول نومره ګۍ دمبارکۍ ورکولوموقع يې هم رانه کړه چې زه وربانديې ډېره مايوسه وم اوځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه يې کليواله يادېدلم اوبايدتشويق کړی مې وی زه پوهېدم که هغه دټولګي هرې نجلۍ ته دمينې خبره وکړي نوهغه به ورنه انکارڅه چې له خوښۍ به په جاموکې نه ځايېږي

په رخصتيوکې زه غوټۍ ، هيله اوزمونږ څونورې ټولګيوالې چې پېښورياني وې هروخت يودبل کورنوته تلو اويوبل ته به مومېلمستياوې کولې يوه ورځ غوټۍ راته همدغه کيسه راواخيسته اوراته ويې ويل چې ته ډېر ه نېکمرغه يې

ماويل ولې ؟

ځواب يې راکړ

ته دسلطان غوندې يوه انسان اويوه ښکلي ځوان دخپلې مينې په توګه انتخاب کړې يې خوته بياهم......

نورپه خنداشوه

يوه شوم چې سلطان دوی هم خبرکړي اويايې داکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړوپرلپسې دهغوی صفتونه راته کول اوويل يې چې څومره پېښوريانې دهغه دمينې ترې دي خوسلطان ورسر ه مينه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري

ماپه خوله ورته څه ونه ويل خوپه زړه کې په خپلو کړوډېره پښمانه وم سلطان چې ماپه تېريوه کال کې وڅارلو رېښتياهم يوپوه انسان وو دنوروځوانانواومحصلينوغوندې شله ګي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدوکې مې په لومړي ځل حس کړه چې ماهم په غياب کې په هغه زړه بايللی ځکه په بارباربه مې دهغه ښکلې څېره په خيال کې ورانه اوجوړه کړه

په زړه کې مې ورځ په ورځ دمينې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناڅاپه دپوهنتون مجله راواخيستنه اودهغه تصويرته به ځېرشوم چې دهغه له نوې کيسې سره په مجله کې چاپ شوی وو

***

دويم ټولګی مونوی پيل شو پوره مطالعه مې کړې وه ګڼې کيسې اومضامين مې ليکلي وو خوکله چې ټولګي ته لاړ م لومړی هڅه مې داوه چې سلطان ووينم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نوسترې مه شي مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ويل يې چې په رخصتيوکې هلمندته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نيم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې يې دهلمندديادونواوپه لښکرګاه کې دبهر نيوځواکونودبې ځايه بمباريواوږونوپه اړه وې له طالبانويې سرټکاوه چې ښوونځي يې تړلي دي دخبروپه جريان کې مې کتل چې زړه مې دربېږي اودهغه په رنګ کې هم بدلون راځي

اخرمې زړه راغوندکړلومړی مې ښښنه ترې وغوښته اوبيامې په ګوډوماتوالفاظوپه دې پوه کړچې مينه يې راته منظوره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دمينې خبرې سره کولې خود سلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زماد اقرارپه وخت دهغه په وجودکې راغی اوپه کوم نظرېې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلې پاڼه ټوله رپېدم اوحمزه باباشعرمې په سرکې انګازې کولې

غل دمحبت غلطېدی نه شي
څوک چې په محفل کې چاته نه ګوري

نورنوهغه راسره په درسونوکې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاقوپه کمه موده کې زمادپلارخواخوږي اودرناوی هم جلب کړدمهاجروپه څوغونډوکې يې زماپلارسره هم وليدل اوپلارمې دموربه وړاندې څوځله دهغه دښواخلاقواواستعدادستاينه کړې وه دهغه له برکته مې ليکوالي هم ښه شوه غوټۍ اوهيلې هم زمونږ سپېڅلې مينه ستايله زماغرنۍ ښکلاپه ځای پاتې وه په پوهنتون کې ګڼو هلکانو سترګې راپسې وړلې خوکله به يې چې دسلطان سره په ګرځېدوکې يوځای لېدلم نوفکريې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نوځکه خويې زماسره خبروته زړه نه ښه کاوه
دويم کال مې ديوې سپېڅلې او خوږې مينې په خمارکې تېرکړچې بې دغوټۍ اوهيلې څخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زمادتوقع خلاف هم دلوړواخلاقو اواستعدادمجسمه اوپه ځوانۍ کې ديوه ښه شخصيت نه برخمن وو ډېرځله به په ټولګي ، لاراوکتابتون کې سره يوازې شووخودهغه له خولې مې يوه خبره هم داسې وانه ورېده چې دويلو دې نه وي ډېره شوخې به يې داوه چې په موسکابه يې زمادښايست ستاينه وکړه اوويل به يې چې زمامينې له درسه ويستلی دی خوداسې نه وه هغه په انګلېسي کورس کې استاد شو اواول نمره ګي يې هم ټينګه کړې وه چې ماپه زړه کې وياړېږي کاوه نورراته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زمااوزه دهغه لپاره پيداکړې يو مابه چې د کړووړواودهغه په اړه دخپل پلاردريځ ته کتل پوره يقيني وم چې دراتلونکي ژوندپه شريکېدوکې به موکومه ستونزه نه وي دمينې دغه خوږو شېبوزه دژوندپه ډېرورازونو وپوهولم له سترګومې پردې لرې شوې دهغه پاکې مينې داسې دروا وسمسوروورشوګانوته يوړم چې ساعتونه په کې دشېبو په څېر تېرېدل ،دنړۍ ټولوباغونوخوشبويې په کې خوره وه وږمومې قدمونه ښکولول بلبلانودمينې سندرې ويلې اودلمرزرينووړانګوله ګلپاڼوسره لوبې کولې هلته دسهارله شوره ډکې اودماښام په چوفتياکې ډوبې رنګينې شېبې دځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه يې کو م شاعرپه شعرکې انځورولی شي اونه يې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوګانوکې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشوپه نازکوچمنونواوګلغوټيولومړي قدمونه مااېښي خوڅوقدمه چې لاړم راته څرګنده شوه چې دنوروانسانانود دپلونوخاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبويي خوروي ماهم هلته درنګارنګ ګلونوپه بسترخوب پيل کړسترګې مې سره ورغلې اوهلته مې په بې‌هوډشاتودمچيودپښوپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرډګلونواورنګونوشیرې ځای ونیوه خوچې دنسیم یو ې خوږې عطرینې څپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نودرېیم ټولګی هم پای ته رسېدلی وو زماسلطان همغسې زماپه سترګوکې ښکلی وو لایې هم نوم دټولوټولګیوالوپه سرکې راته لیکنې مې هم دهغه له برکته په مجلواوروځپاڼوکې خپرې شوې وې چې ډېرلوستونکي یې زمادلیدلوپه ارمان وونورنوزموږ پښتنه مینه هم دپټېدلونه وه په مینه کې به موترټولولویه جذبه دومره وه چې په یوازېتوب کې به مو یودبل لاسونه یوه شېبه ټینګ ونیول اوډېرډېرافراط به داووچې دیوه اوبل لاسونه به مو بې اختیاره ترشونډویوړل اوښکل به موکړل

***

په دریم ټولګي کې په رخصتیوکې یو ه مهمه خبره داشوه چې غوټۍ مې مورراباندې خبره کړه اوله هغې مې دپټې مینې خبره پلارته ورسېده که څه هم زماپلارډېرمهربانه ووخوخپله مینه راته دهغه په وړاندې یوه سرغړونه ښکارېده زماوېره بې ځایه وخته برعکس پلارمې یوه شپه زه خپل څنګ ته کښېنولم زمااوسطان دمینې کیسه یې راواخیسته اوپه دې یې ملامته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مینه کومه ګناه نه ده اخرماهم ستامورپه مینتوب کړې وه دهغه په دې خبروچوفه خوله له کوټې ووتم اوبیامې یې دمورسره ترنیموشپوخبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم اوځان مې په مطالعه مصروف کړی وو

دشپې په سهارمې څه لیکل چې دکورتلفون ته دسلطان زنګ راغی و رباندې بندمې کړیوې بلې کوټې ته لاړم اوهلته مې ورسره په ارام خبر ې پیل کړې سلطان مې خبرکړچې دمینې خبرې موغوټۍ زماترپلاره رسولې خوهغه ددې په ځای چې ورخطاشي ویې خندل اوزیاته یې کړه لېونۍ هېڅ فکرمه کوه زه وایم له دې وېرې به دې ټوله شپه په ویښه تېره کړې وي هغه کارهم زماپه خوښه شوی ماخپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستاپلارمې هم خبرشي دریمه ورځ له خیره جرګه درځي ګوندې خدای دزماکړي اخردیوه وطن یو هغه وخندل غرېبې لږ پیکه شوبیایې زیاته کړه وروراومورمې خوښ دي اوزمادا پرېکړه یې ستایلې خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه یادونه دې ته هم پلارته وکړه شرمېږه مه زمااوستادراتلونکې ژوندخبره ده څه ټوکې خونه دي اونه هم خدای مه کړه کومه ګناه ده هغه دعبدالله مقري سندره دې نه ده اورېدلې

اوتابه ماته راکوینه....

زه تلوارکومه......

هغه وخندل خومادبښنې په غوښتلوتلفون پرې بندکړچې خبرې ښې نه دي

***

همداسې وشول پلارمې هم په تلفون کې دسلطان له ورورامان الله سره چې په کونسلګرۍ کې مامورووااوپه امان سره یې شهرت درلودپه دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرګه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه دهلمندپه ځای دپېښورپه دوداودوستوروشوه زمادسمال یې ورکړدهغوشېبودخوښیوبیان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مینه وم درېیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولګی هم پای ته ورسېد زمااوسلطان په یوځای ګرځېدونورهېڅ نېوکه نه وه خوپښتني احساس بیاهم ددې اجازه نه راکوله چې دهرچاپه مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم اوپه درسونوکې مویودبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان دد ې نړۍ ترټولونېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې زمادژوندله ډېروښکلواورنګینوورځونه وې لنډه داچې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته زمونږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزماشو ماله دې نه پخوادمینې ډېرداستانونه لوستي ووخو پایله یې زمونږ خلاف وه دلته بایدووایم چې زماسره داسې الفاظ نشته چې دخپل پلارجان اوګرانې مورجانې ستاینه اومننه پرې وکړم هغوی زمونږدزده کړې لپاره خپل وطن پر ېښوداوبل وطن ته رامهاجرشول هغه زمادخورګانو اووروررجان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لېسه کې زده کړه کوله دمهاجروپه اداره کې هم ګڼ مهاجرزمادپلارله کارونوخوشحاله وواوهغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله

په هغوشپوکې له خوښۍ په جاموکې نه ځایېدم چې زه یې دخپل ژوندنېکمرغه ورځې شپې بولم هغه په دې چې یوله پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدلم اوبل داچې خدای یوښکلی پوه دژوندملګری راپه برخه کړی وو.

خوکله چې پنځه میاشتې وروسته دواده په ورځ زماډولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې دلومړي ځل لپار ه مې دپلارجان سترګې له اوښکوډکې دي هغه په ډېروسختوورځوکې هم نه ووژړلي اونه هم دومره خفه شوی وودهغه اوښکوزماورپام کړچې دموراوپلارله هغه خوږې غېږې جداکېږم چې دخپلې مشرې لورپه توګه یې په پوره نازونورالویه کړې وم زده کړه یې راباندې کړې وه اوداسې چاته یې واده کولم چې زمادخپلې خوښې ځوان اودخیالونوملګری وو

سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادۍ لپار هم چانس درلودخو هغه نه غوښتل اویوې بلې خیریه موسسې ته یې اسنادورکړي وو

۱۳۸۵کال وو دپاکستان حکومت یوځل بیا په جدي توګه له مهاجرووغوښتل چې خپل هېوادته دې ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی وودایې هم ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې اوجګړه نورپای ته رسېدلې په راتلونکې یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي بایدټول مهاجرکمپونه خالي کړي یوان اچ سي ارهم ددغه میاشتې په تېرېدو خپل ګڼ کارکوونکي ویستل چې ظاهرایې دبودیجې کمښت اودکارونوسپکوالی بهانه کړی ووپه دغه کارکوونکوکې یوزماپلارهم وو په بله میاشت کې نامعلوموکسانو دپېښوردکونسلګرۍ دمامورینوپه یوه موټرپه حیات ابادکې ډزې وکړې درې څلورکسه یې ټپیان شول چې یوپه کې زمالېوراامان (دسلطان مشرورور)ووهغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خومتسفانه چې زخمونه یې کاري وو اویوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه اودوه ماشومان یې مورږته راپاتې شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه شپه مې پلارزموږ کورته راغی ویل یې چې نوردلته نه پاتې کېږي اوبېرته لښکرګاه ته ځي هلته اوس یوڅه ارامي راغلې دبیارغونې کارونه پیل شوي اومکتبونه پرانستل شوي دي ، کاراهل کارته سپارل کېږي سلطان هم چې دورورمرګ وربانديې له حده زیات اثرکړی وو له پېښوره یې کرکه کېده اوله پلارسر ه مې یې تلوته تیاري وښوده وروسته یې هغه موسیسې ته چې ده په کې په ښه پوست کارکاوه استفاورکړه ماته یې ویل چې دنده درته پیدا کوم خوموریې (زماخوابښې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنورومهاجروسره زموږ کډې هم دهلمند په لوررواني شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دوروراوخویندوتعلیمي اسنادمونه ووجوړکړي سلطان ته کونسلګرۍ داوړانديزهم کړی وو چې دامان په ځای دنده اجراکړي خودسلطا ن دادنده نه خوښېده

اوویل یې چې زه یود ېپلومات نه بلکې اديب یم او په خپله برخه کې باید خپل استعداد وازمایم یوماښام موږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولګېده وړاندې دپولیسوترڅنګ دبهرنیوسرتېروګڼ ټانکونه هم ولاړوو له هغه ښاره وتم چې مامینه اوزده کړه په کې کړې وه سلطان ته مې وکتل چې سریې زما په اوږه ایښی وو اوارام خوب یې کاوه

***

دویمه ورځ لښکرګاه ته ورسېدوپه لاروکې مووليد ل چې په سړکونوکارروان دی ځای ځای دبیارغونې کارونه هم روان وو خوهرځای بهرنیوسرتېروهم کلکه تالاشي کوله دبهرنیانوپه بمباریواودطالبانوپه حملوکې ګڼ هغه کسان وژل شوي وو چې موږ په لښکرګاه کې پېژندل ، دوه ورځې موږ هم دخپل پلارپه کورکې تېرې کړې وروسته دسلطان دوی خپل کورته لاړوچې کاکایې مخکې له مخکې ورته خالي کړی وو اوځینې وران ځایونه یې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولکه په پېښورکې چې ویل کېدل اویاموله راډیوګانواوربدل خویوه خبره چې زماڅپاره په زړه پور ې وه داوه چې دنجونولپاره په لښکرګاه کې ښوونځي رغول شوي و و چې په تورو جاموا وسپينو پړوونوکې ګڼې نجونې ښوونځیوته تللې . پلارمې څوورځې وروسته بېرته دلښکرګاه په محکمه کې دنده ترلاسه کړه سلطان ته دولایت په مقام کې ډېر زردانګلیسي ژباړن اومطبوعاتي کارکوونکي په توګه دنده پیداشوه چې په وزګاروخت کې یې څودولتي ریسانواونوروزده کوونکوته هم انګلیسي ورزده کوله ماهم په یوه منځني ښوونځي کې دښوونکې دنده واخیسته.

دوه میاشتې وروسته زمااوسلطان دمینې لومړۍ وغوړېده اونوم موپرې شګوفه کېښود شګوفې زموږ دمینې وږمې خورې کړې په کورکې موله مودو مودووروسته دیوه ماشوم دژړاغږ اوچت شو اوپه موږ له یوې خوږې سندرې نه هم خوږ لګېده ، دسلطان په مخ به بیاهم دحیاڅپه خوره وه کله به یې چې زما په غېږ کې شګوفه ولیده نوموسکی به شو اومخ به یې بله خوااړولوچې ماته به یې دپوهنتون دوخت دنااشنایۍ وختونه سترګوته دورول خوزمادلېوره امان کونډې اودهغه ددوماشومانوتنکیوڅېرودغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ترخپل سیوري لاند ې راوستې وه که څه هم سلطان هره شپېه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتي اوله هرچانه ورباندې ډېرپام وکړي ددې سره سره شګوفه لاس په لاس ګرځېده ډېرونازولواوښې پالنې ، پلرنۍ اومورنۍ مینې داسې وغوړوله چې په څلوروپنځومیاشتوکې دیوه کلن ماشوم غوندې ښکارېده .

خوله بده مرغه چې د ١٣٨٥کال له نیمایي وروسته زموږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرګاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څوځایونوکې امریکایانوبې ر حمانه بمبارۍ وکړې یوه ورځ دامان کونړه له خپلوماشومانوسره مارجې ته دخپلې پلارګني یوه واده ته تللې وه خویوتصادف داووچې دشپې په واده بمباري وشوه سهارخبرراغی چې په بمبارکې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وګړي دي خوروسته څرګنده شوه چې دڅلوښتوپه شاوخواکې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې دامان کونړه اوماشومان هم په شهیدانوکې پیداشول شهیدان ورته ځکه وایم چې دوی ټول مظلومان اودیوې نامقدسې جګړې قربانیان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې ګناه اوبې سرپناه وو خوابې مې له ډېرخفګانه په ورځ کې درې څلورځله ضعف کېدله لس ورځې وروسته یې له ډېره خفګانه په خپل کورکې ساه ورکړه اوزموږ په سریوبل اسماني کاڼی هم راپرېوت نورنوماواوسلطان ته بې له اوښکواودردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شپېه مې له خوښۍ تشه وه له ویراوغم کې تېرېده خود تقدیرزړه لاهم په موږ نه ووسوړشوی پلارمې له څوهمکارانوسره کندهاربنارته دکوم قضایي سمینارلپاره تللی وودوه شپې یې تېرې کړې له هغې خواچې راته دکوم شیطان په سبب دطالبانوپه کمین وربرابرشو دغه شیطانت ورته یوه داسې کس کړی ووچې پلارمې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې دربیمه ورځ خبره شوم چې زمادپلارپه شمول دمحکمې دڅلورونوروکارکوونکو په مرمیوسوري سوري جسدونه لښکرګاه ته راوړل شوي دي ددې غم بیان زماپه الفاظوکې نه شي راتللی بله ورځ خبرراغی چې دسلطان یوازینی تره په تریاکوله قاچاکبروسره په کومه لفظي لانجه کې دهغوی لخوا په ډزو ووژل شوسلطان ته هم ګواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي یوه شپه یې راته وویل چې هلمند یوځل بیادپېښورپه نیت پرېږدي خوپه لاروباوري نه دی چې دطالبانوله وېرې به خوند ې ووځي ځکه طالبانوهم دبهرنیوغوندې هرځای تلاشۍ کولې په رادیوکې مواورېدل چې بهرنیان چې په سرکې یې امریکایان دي د طالبانوپه ضدسخت عملیات پیلوي ټول خلک یوځل بیاپه وېره کې وو خودغه عملیات کومه نوې خبره نه وه هره میاشت به ملکي خلک دطالبانواودحکومت دپلویانوپه نوم دطالبانوپه بریدونوکې اودحکومت اونړیوالوځواکونوپه بمباریوکې وژل کېدل اویابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناورین کې تېرشول هرچاتمه لرله چې په نوې میاشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خوهرڅه برعکس ختل دنجونومکتبونو کینې فعال ښوونځي دطالبانوله وېرې وتړل شول په شاوخواولسوالیوکې هره ورځ ګرمې جګړې روانې وې چې یوازې موږ لیدلې اوموږ یې قربانیان وو بې ځایه مړګونه کېدل تردې چې خپله دلښکرګاه ښارهم خوندي نه وولاهم داسې کسان و چې زمادپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنګ دټاټوبي جوړلوفکرونه لرل خوبايدچې سرونه يې په لاس کې ګرځولي وی ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اويالرل دسرپه بيه تماميدل

زمادپلار اودهغه دملګروپه ذهن کې دبست دتېربرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چارواکوغونډې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفووسله والومېړانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنګټن په څېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرګ ژوبلې اوجنګونوخبرونه خپرېدل په سلوکې په که کوم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلوتوان اومينه نه وه پاتې هره شېبه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزړونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتا ب کې ديوې کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغونډې بې وزلونجونوته څرګندېدل اومورې وربانډې ترهرچاوړاندې ښه پوهېدو .

زماوېره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديګر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولوما به په باربارزارۍ ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېرشه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انګلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي ګوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقيعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرګودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديخ له پاسه نوشته ښکارېده دايې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومني نوله ميونددوی سره به په ګډه په يوه کورکې ژوند پيلوي.

***

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له ساړه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اودډزوغږونه واورېدل شو ل پوليسوپه لاسپيکرونوکې ناري وهلې چې له خپلوکورنومه راوځئ ښارته طالبان راننوتي داناري اوشورهره خوادځنګل داورپه څېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لوړاوازپيل شوې زماسره مې دموراوخورګانووېره وه ځکه دهغوی کوردښارپه څنډه کې ووااومورې يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې وويل چې ميوند ته تلفون وکړي همداسې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لړزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازراغی ګډې وډې خبرې يې کولې خودومره وربانډې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونووسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومورِ ته وايي چې شورمه کوی هره شپه مو په مرګ اونوروښکنځلوګواښوي په همدې خبروکې دیوې چیغې سره دهغه اوازبندشوشپه پس په هواکې دجیټ الوتکواوازونه واورېدل شول چې په ټیټه فضاکې يې الوتنې کولې له دې غږونوسره که څه هم عادت شوي وو خوپه شپه کې ډېروېرووونکي ښکارېدل څوځله یې دښارکومه څنډه بمبارکړه او د ډزوغږونه روان وو نیمه شپه اوازونه یوڅه غلي شول خوبهرته هېڅاهم دوتلواجازه نه لرله زمادموراومیوندتلفونونه هم بندوو دسهاررڼاپه خورېدوه پاڅېدم مورِ ټوله شپه په ویښه دپښوپه سرتېره کړې وه سهارهسې پرموښکې ورې وم خوکتل مې چې سلطان مې ترڅنګ نشته فکرمې وکړچې جومات ته دلمانځه لپاره تللی اویابه دشپې دپېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه بېګاډېروپولیسواوامنیتي کسانوته چې ده ورسره پېژندل زنګ وهلی وو خودهېڅاسره هم ددې ناڅاپي پیښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضاګردونوپوښلې وه لاهم په هواکې ګردجنه وربځ خپره وه په اسمان کې دالوتکوپیکه غږونه اورېدل کېدل شګوفه چې اوس څلورکلنۍ ته نږدې کېده په خوارِه خوب اوده وه اوکله کله به یې شونډې موسکۍ شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به یې لیده په کومه کوڅه کې به یې له چاسره لوبې کولې کله کله به یې خنداهم وکړه چې ماته حیرانوونکي نه وه هغه زمااوسلطان دمینې لومړۍ ثمره وه اوپه دواړودومره ګرانه وه چې سلطان به ویل چې ترڅومې شګوفه په لومړي ټولګي کې نه وي داخله کړې بایدزمورِ په کورکې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېدم چې هغه ولې داخبره کوله اوولې یې په ژوندکې یې تردې دمه دیوه ماشوم دلرلوهیله درلوده !!!

زمازړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه راننوت مخ یې یوڅه سپېره وو ایله اوس مې پام شوچې دکوردروازه موخلاصه پاتې ده مخ یې سپېره وو اوسترګې یې له اوښکوسرې اوښتې وې زماپه لیدو دبرنډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نوڅرګنده شوه چې دشپې په بمبارکې زمادمور، کاکااوشاوخواشپږ اوه کورونه له خاوروسره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرګه اوسپی هم ژوندی نه دی پاتې یوازې زماکاکاخسراوکاکاناوې چې شپه یې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدومې په زړه کې ددردڅړیکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی اوبیاپه ځان نه یم پوهېدلې.

***

ددې ورځې په مازدیګر په رسنیوکې دهلمندامنیتي ځواکونویوخوااوایتلافي ځواکونوبل خواپه ویاړسره دکورنیواوبهرنیورسنیوله لارې خپلې برياوې اعلانولې چې په لښکرګاه کې یې دوسله والوطالبانودبریدونومخنیوی کړی دی په لسګونومخالفین یې وژلي اونیولي دي خوپه هغه شپه هېڅاته هم زماپه څبردګټونوردرمنوداوښکوډکوسترګواوډېروسلګیونه دوچوستونواوازونه رسېده . په اورکې هغه سوزېدل چې اورپرې بلېده ملکي خلک دیوه عشرپه ترڅ کې خاوروته وسپارل شول ،وسله وال وژل شوي کسان دڅوورځولپاره دبهرنیوعکاسانولپاره ایښودل شوي وو چې حکومتي اوبهرني ځواکونه درباندې خپله بریانړیوالوته څرګنده کړ ي خوهېڅاهم له دې نه وړاندې هغه هدیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته سر ورښکاره نه کړچې زمامورجانه میوند ، لیلااوډېوه په کې دناڅرګندې ګناه په تورپه ابدي خوب اوده وو نورنوزموږ په کورنۍ کې دومره څوک نه ووپاتې چې زمادکورنۍ قبرونه له نوروبېل کړي په هغه خودکټاروبیرغونوجوړول اوګلونوشیندل لاپه ځای پرېږده سلطان هم دسودایانوغوندې له درده یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنوروغمونودهرکلي لپاره ورباندې ژوند ي پاتې شو اوخپل دردونه وژاړو خودازمایښت ورځې مولاپای ته نه وې رسېدلې کله به مې له ځان سره شکرونه اېستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې ټوله لوستې وه که په یوه بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بدشګون سره مشهوره وی ځکه دسلطان دوی دکورنۍ دبربادۍ پېیل دغه کورنۍ ته زمارا تګ سره پېیل شو خو بیاهم دغه ناورین په ټولو وو بلکې په هردرداوغم کې به هم سلطان هڅه کوله چې ماخوشحاله وساتي
یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې دکجکي دبرېښنابند دکتلولپاره ځي ځکه چې ځینې بهرنیان غواړي چې دغه بندورغوي نوله نږدې څخه یې ګوري مامنعه کړخوویل یې چې دانګلیسي دژباړن په توګه دوالي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره ولاړشم ګوندې وي دهغو ی مرستې ددغه بندرغولوته راجلب کړو اوپه هلمندیوڅه رڼاشي
سباورځ همداسې وشول ماسپېښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اوربېده اوشګوفې په انګړکې لوبې کولې په راډیوکې یوعاجل خبرراغی چې دوالي دموټرونوپه کارو ان دکجکي بندنه دراستنېدوپه مهال دسړک دغاړې بم چاودلی سرراباندې وڅرخېد زرمې سلطان ته زنګ وواهه خومبایل یې بند وو په خبرکې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خودولایت دمقام یومشاوراودرې کارکو نکې چې په یوه موټرکې سپاره وو وژل شوي دي
مازدیګر مهال څرګنده شوه چې داټکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سرراولوېدلې وه شاوخواګاونډیانودپولیسو په بدرګه دسلطان په وینو سوراوټپي بدن چې نورله پېژندګلوی وتلی وو دولایت نه په تیاره کې راوور ماپه دروازه کې ضعف وکړاوهغوی په مازدیګرکې زماسلطان خاورته په وینولړندوسپاره په دې څلورکونجه دنیاکې زمایوازینۍ پناکاه اوساتونکی له خدای (ج) نه وروسته سلطان وو هغه هم په وینوسوررانه لاړاوڅلورکلنه شګوفه یې دمینې دیا دګارپه ډول راته پرېښوده زه نیمه شپه په خودراغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اودوالي یوه استازې په واروارډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکترراته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو اوته بې هوشه وې ستادخارنې لپاره موږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی ټولې خبرې اوډاډګیرنه بې مفهومه وه یوازینۍ هیله مې داوه چې نورځان ووژنم هسې هم دتقدیرپه پانه زموږ په کورنۍ داجل دوروستي غشي نښه زه یم خوبیابه مې شګوفه سترګوته ودرېده چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي څلي ته ورته وه یوه غیبي اوازبه هره شپه راته ویل.
نه ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای دانړی ډېره ارته ده اوازمایښتونه مختلف دي بایدد شګوفې لپاره ژوندوکړې په بایددهغې قاتله نه شي یوه شېبه وروسته به راته دژړا ،اوښکو اواوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غیبي اوازڅوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواګرځولم یوه څلورویشت یاوپنځه ویشت کلنه مېرمن چې دژوند دټولو ستونزوپه وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري یوازې پرد ې حیرانه وم چې مرګ ولې رانه لارچپوي اوزه یې هېره کړې یم..

***

لښکرګاه راته دمینې اوژوند دتاټوبي په ځای کربلااوقتلګاه ښکارېده حکومت اونړیوالو دداډل وژنوپه غبرګون کې یوازې دپلټنوامرکاوه دولایت دمقام لخوامې ټولې مرستې اوپه اصطلاح زمادمحبوب سلطان خونبهاردکړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډاکاکا اوکاکا ناوې سره دکډوالوپه یوه وړوکي کاروان کې دکابل په طرف روان شووپرلپسې غمونوزمادکاکاخسر (دسلطان تره)ملاهم بې وخت کړوپه کړې وه اوپه تورو ښتانویې سپین زورورشوي وو چې بوډاښکارېده هغه مې په پلارحتی له مور نه هم ډېرګران وو اوداناڅاپي تغیرات هم په کې زمادپلاراوسلطان له مرګ نه وروسته راغلي وو اوترټولوزیات دخفګان وړداوه چې په اعصابوکې یې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې دهستوګنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنیانودې ته ورته ګلان کرلي و و هره خواهلمندي مهاجرپه خېموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکوکوښښ کاوه چې کابل ته لاړشي مور هم په یوبې منزله سفرروان شوو اودکابل لاره موونیوه

کابل ته په رارسېدومو همدغه سیمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړی ځل تازه دیوې سوالګرې په جامه کې په کې ولیدمه څوشپې په همدې څلورلارې کې پراته وو یوې موسیسې راته خېمې اوڅه پلاستیکي لوښي راکړل خوژوندموله سوالګروهم بدتردی دکابل پولیس اوبهرني سرتېري اوس هم وېره لري چې هسې نه تروریستان په دغه خېموکې پټ نه شي اودکابل امنیت تهدیدکړي خودلوږې اوګرمۍ په سبب یې زمور دماشومانوژړاګانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خېمه کې اوده شم شګوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله ځو؟

اغامې له ادیرې کله راځي ؟

اباولې ماته خبرې نه کوي ؟

داکوم ځای دی ؟

هواوس دکیسولپاره سوژې زیاتي دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوګوتې مې دقلم په ځای دبل څه غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرګاه کې خورشو اوځان ته مووربااندې خواره اخیستل

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو ، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تت او تیاره ښکارېدل پاڼې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې ، شېبه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غوا ړي ماهم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سې وي دې جوړه کړه چې په د فتر کې په کار ده ما همداسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سې وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځو کې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو ، خو شېبه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم ددغه داستان په لوستلو پوره خواشینی وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ورخلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وګرځېدم خو ښکلا او شګوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړې شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملاشمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرګنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.
د هغه داخبره راباندې ښه ونه لګېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملاصیب اخبره که یو عامي کړې وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کاڼی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملاشمس الدین وخندل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره درباندې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شې.
څه ډول؟
هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملګرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شې ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسۍ دې حالت ته راوستې ظاهرآ دا خبره را باندې ښه ونه لګېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکاری بله لار نه وه ماسپښین دواړه له جوماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتو دخیمو په خوا مو ورو ورو په سړک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدین ویل چې په دې کې هېڅ عیب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته یوازې دردونکی داستان یې درکړی او نوره پته یې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملګرې په توګه ټاکلې وي.

***

دیوې میاشتې په اوږدو کې بله کیسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پانې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې یې ویلې او تولو به ورته او ښکې تویولې یو ماښام چې کورته ورننوتم ګورم چې پانې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته یې لولي زما په لیدو یې رنګونو بدلون وکړ خو ما هېڅ هم ورته ونه ویل ځان مې غلی کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه یې چې لوسته نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلګو کې راته ویل چې که دغه نجلۍ راپیدا کړې نو زه په کورکې ځای ورکوم اوبال لري د مور مهربانۍ زه نورهم ډاډه کړم باید ووایم چې ما د ملاشمس الدین خبره منلی وه او فیصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړوکې شګوفه له دغه بدمرغیو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو اود پلار نه ویرېدم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مینه لرم ممکن نو زما واده به یې ددومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مینې مخالف نه وو خو دیوې پردېسې نجلۍ سره په واده چې ځوک ونه لري دهغه راضي کول راته ګران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شریکه کړم ما هم همداسې وکړل مور مې په لومړي غبرګون کې راته په غوصه شوه بد رد یې راته وویل خو وروسته یې چې زما پریشاني او خفګان ولیده په حالت کې یې یوڅه بدلون راغی راته ویې ویل چې دهمدې نجلۍ درک ولګوه زه یې یوځل ګورم که مې خوښه شوه بیابه کوښښ وکړم چې پلاردې راضي کړم دازمالپاره یوښه زېری اودبري پرلورلومړی ګام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدین سره شریکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په ګډه دهغه خېموخواته ورغلوچې همدغه مهال په کې دغه کډوال اوسېدل له څوخېمواخواتېرشوو یوسپین ږیری په مخ راغی سلام موپرې واچوو اوبیاموځنګ ته کړملاشمس الدین ورته دښکلاځانګړتیاوې وویلې اودهغې پوښتنه یې ورځخه وکړه سپین ږیری لږ فکروکړاوبیایې ځواب راکړ.

دګوربت اکانږوریادوی هغه پېژنم ډېره شریفه نجلۍ ده پخوایې ډېردرپه درژوند درلوداوس موسیسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې اوهلته وړاندې دخېموپه سرکې په یوه خېمه کې زموږ ماشومانوته درس وایې فکرکوم تاسې هم موسیسې واله یاست مادهوځواب ورکړاودمننې په ویلودهماغه دوه دریوکوټوخواته چې له سمنټي بولوکوڅخه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانواوزونه راتلل چې په لوړاوازېې سبق ویلوخوچې ورننږدې کېدودزړه درزامې زیاتېدله اجازه مووغوښته اوملاشمس الدین وروړاندې شو یوځل بیامې ترمړاوو ښولاندې دهغې په تورواوغټوحیاناکوسترګوسترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګېدې ، ښکلاکتاب په لاس کې نیولی وواوماشومانوته یې سبق ویلودهغې په رنګ کې مې هم
پوره بدلون حس کړدلېوني په څېرله ملاشمس الدین وړاندې راتېره شوه اوماته یې سلام وکړ
نوریې په رپېدونکوشونډویوه خبره هم نه راتله یوازې دومره یې راته وویل پلاردې څنګه دی هغه
یووخت ناروغ وو
ماهم ترې مننه وکړه اودصحت دعا مې ورکړ
ورته ومې ویل شاګردان دې څنګه دي ؟
ځواب یې راکړ
ښه دي له لوست سره ډېره مینه لري ته ګوره چې زموږ خواته بیخي راګوري هم نه خبره مې ورپرې کړه
اخېرتاغوندې ښوونکې لري ځکه خواوس.....
یوقدم شاته شوه اوپه ټيټ غږ یې وویل
هغه زماامانت دې څنګه کړ
زه لږ حیران شوم چې اخیردازماسره کوم امانت لري
ورته ومې ویل کوم امانت !؟
په شونډویې پیکه خنداوغوړېده
ولې هغه پاڼې درته یادوم ته هم لکه چې زماغوندې هېرجن شوی یې !
په زړه کې مې یوځل بیاددردڅپه تېره شوه ورته ومې ویل
ښکلاوبښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبرچې تاسې دلته یاست خوتابایدزه په دغه داستان دومره
نه وی ځورولی
هغه لږجدي شوه
خوتاویل چې غواړم ستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم همدادې غوښتل
پام مې شو چې ملاشمس الدین مې هم ترڅنګ ولاړدی اودیوه ماشوم نه دیني پوښتنې کوي اوموږ
هسې دتوقع خلاف په خبروکې دومره وړاندې تللي یو ورته ومې ویل
وبښه دازماملګری ملاشمس الدین دی په ابراهیم بن ادهم جومات کې مامت لري
مخ یې نورهم په پړووني کې پټ کړځواب یې راکړ
هو پېژنم یې هروخت په لاسپیکرکې دهغه مسئلې اورم نام خدا شه اوخوژ ژغ لري ډېرنېک انسان دی
یوڅه غلې وه اوپه ورخطایي یې زیاته کړه
خوومونه ویل چې څنګه مودلته.......
مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړي زه یې په خبره کې ورولوېدم
ملاصیب غواړي ستاله.....وبښه له ګوربت اکاسره وګوري هغه چېرته دی لږجدي شوه زما خسریادوئ؟
داخل زمانه وړاندې ملاشمس الدین ځواب ورکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو خور کۍ هغه چېرته دی ؟
وړاندې یې یوې وړې خېمې ته ګوته ونیوه چې تېږواوخښتویوه باره ورنه تاوو وه اوپه رنګارنګ جنډوپوښل شوې وه
په هغه خېمه کې دی خوارکۍ لژناروغ دی دازماشومه به درسره لاړه شي دټولګي خواته په منډه لاړه راته څرګنده شوه چې لهجه یې اوس هغه پخوانۍ نه ده بیاهلمندۍ شوې ده
بېرته زرراغله یوه وړه نجلۍ یې زموږ خواته راولېږله داهماغه ماشومه شګوفه وه چې ماپخوالیدلې وه او اوس ډېره ډنګره شوې وه
له دواړوسره یې سترې مشي وکړل اوبیاورپسې دخېمې په لورروان شوو دیوې وړې خېمې په مینځ کې دشلېدلي کټ ترڅنګ یوبوډاسړی پروت وو اوزګېروي یې کول په بل کونج کې څولوښي اوزړې بړستنې ایښې وې شګوفه مخکې شوه اوپه بوډا سړي یې غږ کړ
باباملاصیب راغی تاسره یې کاردی
ګوربت اکاپه ځای په سختۍ راکښیناست اوزموږ خواته یې وکتل په یوه خالي ځای کې چې زړه خوپاکه سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښیناستو اوداوږدو خبروحال اواحوال پوښتلووروسته ملاشمس الدین خبره وریاده کړه ګوربت اکابې له دې چې څه ووایي دهغه لاس یې پوزې ته اوچت کړښکل یې کړاوزیاته یې کړه
مولوي صیب ته دخیرپرښته یې داخوبه دې په مالوی احسان کړی وي زماهسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې اوورځې دي ښکلالورمې بله پناه نه لري زه یې ګورم چې له همدې غمه هره ورځ اوشپه ترسهارپټې اوښکې تویوي هغه ماته وایي چې ستاناورغۍ اوزهیرحالت ته ژاړم خوزه پوهېږ م ماهم ځواني تېره کړې دهغه سره له دې نه زیات هم دخپل عزت وېره ده زه پوهېږ م چې ښکلالورمې له مانه هم زیات له خپلې لورشګوفې اوعزت سره مینه لري یوه ځوانه پېښتنه بایدهمداسې وېره ولري بیاددې غوندې چې بې له خدایه اومابله سرپناه نه لري هغه زمادوراره کونډه ده خوماته له لورکمه نه ښکاري زمادکورنۍ دټولوغړوبېلتون نورزماملادتل لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبازه به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....
لږ دمه شوبیایې خبروته دوام ورکړ
دژوندستونزو نورزماپوښتۍ ماتې کړې دي یوچاچې ټول عمرپه خانۍ کې تېرکړی وي اوپه دسترخوان یې دچم فقیران اوملنګان هروخت راټول شوي وي نوداوسنی سوالګرژوندورته بې اجله مرګ دی...
زه اوس دځان له پاره نه یوازې دشکلالپاره اندېښنې کوم چې دیوې ځوانې اوبې سرپناه سیاسرې اینده به څنګه کېږي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کونړه ده خوځوانه نجلۍ ده .....په سترګوکې يې اوښکې راډنډشوې اوله څه ځنډوروسته يې بياخبروته دوام ورکړ
زه نورهغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراچوم ملاشمس الدينه ! ماستادفيض اوبرکت خبرې پخواهم اورېدلي وې زه خبرېدم چې څوځله دې په جومات کې زموږ سره دمرستې غږ اوچت کړی دی
يوځل بياغلی شو بيايې زماخواته راوکتل اوسترګې يې راغونډې کړې
بچيه ته کټ مټ زماوراره سلطان ته ورته يې لکه چې خدای تالا(تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړښکلابه ستاکورودانه نه بلکې ستاوينځه اوغلامه به وي هغه ډېره دردېدلې ته يې خوشحاله وساته هغې له دې پخواهم څوځله په خبروکې ستاپه اړه ماته څه ويلي وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته يې
داهغه شېبې وې چې زموږ ددريوواړوله سترګونه ددرد، خوښۍ ايشاراومينې اوښکې راماتې وې اوشګوفې حيران حيران موږ ته کتل دهغې څېره کټ مټ خپلې مورته ورته وه اوان له دې ماشومتوبه يې په څېره کې هلمندۍ غرنۍ ښکلاپه څپووه

***

په همدې جريان کې يوه بله مياشت هم تېره شوه مورمې يوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له ښکلاسره يې په خبرې کړې وې کله چې راغله نودهغې دښايست اومظلوميت داستانونه يې بيانول پوره ورڅخه متاثره وه هڅه مې داوه چې پلارمې راضي کړي اوښکلاخپل کورته راولي پلارته مې يې داهم ويلي وو چې سلطان زو ی مې بې له دغې نجلۍ دبل چاسره واده نه کوي داخبره که هرچاته وکړې چې يو دلوړوزده کړوخاوند ځوان دې ديوې همداسې سيالې خوکونډې سره دژوند شريکولوته غاړه کېږدي ورته عجيبه ښکاري خودلته دمينې اوانسانيت يوه ګډه جذبه اوپاکه تلوسه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پيداشوه په مينه وپالل شوه اوملاشمس الدين دبري تردرشله ورسوله له ښکلاسره تريوځل ليدووروسته مې پلارهم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا يې بياهم په پخوانوښکنځلوولمانځلم اوپيغورونه يې راکړل نيمګړتيايې يوازې بې وزلي اوبې کوري و ه خو زه اوس دې ټولوته تسليم وم اوخپله پرېکړه مې کړې وه چې ښکلابه ببرته دخوښيوپه باغ اوبڼ ورګډوم پلارمې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې ښکلازماپه نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترګې پټې کړي اودژوند پېټۍ يې له اوږوکوزکړدهغه جنازه ملاشمس الدين وکړه
زه چې کله خېمې ته ورغلم ګڼې ښځې راغونډې وې ښکلامې وليده چې له مننې په ډکوسترګويې زماخواته راوکتل اوپه شونډويې له هيلوډکه موسکاخوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زموږ واده ترسره شوملاشمس الدين زمااوښکلانکاح وتړله واده زموږ په کورکې ترسره شو دومره ګڼه ګونه نه وه نږدې دوستان موټول رابللي وو دغه محفل وړوکی ووخوخنداپه کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه يوبل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ټوکې ترغوږ ورتېرو له چې سلطاني په ایروکې لال وموندده په لومړي ځل مې حس کړه چې پلارمې هم په دغه پرېکړه ډېر خوشحاله دی او دغه کار زما ایثار گڼي
یو ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلا راته وویل
سلطانه !
ته کټ مټ هماغسې یې زه فکرکوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی او ستا په جامه کې زماتر څنګ ناست دی ماچې لومړی ځل ولیدې نو فکرمې وکړچې دهغه روح زما پوښتنې ته راغلی ماوخندل په مخ مې یو وړه څپېړه ورکړه.
او ته هم زما دکلي ښکلا ته ورته یې چې زه په پرې مین وم دا تصادف بې څه نه نه دی چې تا ته یې یو ځل بیا سلطان او ماته یې ښکلا پیدا کړه دا وړو وخندل چې په دې کې زموږ دکوټې ورخلاص شو شګوفه په منډه راغله زما غېږې ته یې په خندا ځان راګزار کړ
پلارجانه !پلارجانه ! میوند او به راشیندي

جلال اباد ښار
۵\۸\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلیکوال چاپ شوي اثار

۱-سانده (شعري ټولګه)
۲- دژوند لوبه(ناول) ژباړه
۳-تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
۴-ښکلا(ناول)
۵-وروستی فصل (لنډې کیسې)
۶-ګوره چې هېرمې نه کړې (تذکره)
۷-بې وطنه (لنډې کیسې)
۸-مونوګراف لیکنه

ناچاپ
۱-په نړیوالو ادبیاتو کې د ټاګور ونډه (څېړنه)
۲-بندیوان (ناول)
۳-تبعید (د سید جمال الدین افغان له افکارو جوړ داستان)ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library